

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi po: pošt. ček. savodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za izvozništvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Položaj Francije

Že nekaj časa so direktna in indirektna poročila iz Francije napovedovala možnost bližnjih pogajanj med Francijo in velesilama, predvsem Nemčijo, za dokončno ureditev francoskega položaja v nadaljnjem razpletu vojne. Tako so bili mnogi že po poslednjem brennerskem sestanku med Hitlerjem in Mussolinijem v začetku oktobra mnene, da je bil velik del njunih razgovorov posvečen tudi vprašanju francoskega položaja v sedanjem konfliktu. Te domneve so imele na sebi večji videz verjetnosti, ker se je tako iz Berlina kakor iz Rima napovedovala razširjena ofenziva proti vsem pozicijam britanskega imperija, posebej še na sredozemsko-afriškem področju. To je v zvezi z nemškim in italijanskim obiskom španskega ministra Sumerja predvsem postavljalo v ospredje vprašanje španske odločitve, poleg vprašanj evropskega jugovzhoda seveda, posledno pa so je že tedaj nakazovala tudi možnost nove ureditve odnosov med Francijo in velesilama, saj je vsem vidna važnost strateškega položaja Francije na treh področjih: ob Atlantiku, v Sredozemlju in na afriški celini.

Zdi se, da daje sedanji razvoj tem domnevam še več verjetnosti. Poročila zadnjih dni namreč pripovedujejo o novih stikih najmočnejšega činitelja novega francoskega režima, podpredsednika vlade Laval, z odgovornimi nemškimi državniki, med njimi tudi s Hitlerjem in zunanjim ministrom Ribbentropom. Nič ni čudnega, če vidi svet v teh stikih nekaj več kakor samo željo vodilnega vichyskega državnika, da bi se z novimi razgovori uredile nekatere nerešene zadeve, ki trenutno še zavirajo svobodnejši razmah notranjega življenja v nezasedeni in zasedeni Franciji. Vtis je, da gre to pot za odločilnejšo in pomembnejšo akcijo.

Najnovejša poročila se strinjajo v tem, da se trenutno — navzlic raznim demantijem — dejansko še vodijo pogajanja o položaju Francije v sedanji vojni v skladu s potrebami velesil, a tudi o položaju Francije po vojni v skladu z italijansko-nemškimi načrti o novi ureditvi Evrope in Afrike, skratka, prava mirovna pogajanja, ki naj bi preskakala dosedanje negotovost v položaju Francije.

Problematiko trenutnega francoskega položaja z vidika velesil osi je te dni neki madžarski novinar v Vichyju tako rekoč nakazal: »Ali Francija razume globlji smisel sedanje razvoja dogodkov v skladu z italijansko-nemškimi načrti o bodoči ureditvi Evrope in sveta? Ali se bo ona podvrgla samo silni, ali pa je že sedaj pripravljena, da se podredi skupnemu evropskemu interesu ter na strani ostalih evropskih držav sodeluje pri polaganju temeljev bodoči Evropi? Težko je reči, kakšen je pravi francoski odgovor na ta vprašanja v sedanjem položaju. Nekateri mislijo, da je Francija bolj kakor na zasedeno in nezasedeno domovino na znotraj močno razcepljena in razdvojena. Medtem ko narod niti od daleč še ne more zaježiti vsega pomena novega razvoja, so na drugi strani nekateri vodilni krogi prenapeti, da bi jim široke množice mogle slediti. V sredi med obema Francijama pa je maršal Pétain sam, ki še ne ve, za kaj bi se odločil.«

Ugleden nevtralni diplomat, ki se je pred kratkim vrnil iz Francije, je za merilo pravilnega ocenjevanja sedanje položaja v tej državi postavil tele ugotovitve: »Svetovna javnost je o položaju v Franciji prav tako slabo poučena kakor je Francija slabo poučena o razvoju v svetu. Vichy je v sebi zaključen svet.« Ta neimenovani diplomat, ki mu moramo seveda prepustiti polno odgovornost za njegove trditve, razlaga v švicarskih listih razpoloženje Francije in Francozov takole: V širokih množicah se opaža v zadnjem času velika sprememba v pogledu odnošajev do Angležev. Maršal Pétain baje računa s tem ljudskim razpoloženjem, medtem ko je večina njegovih sodelavcev v vladi — na čelu z Lavalom in Baudoinom — mnjenja, da mora Francija čimprej izkoristiti sedanji položaj za dokončno ureditev vseh vprašanj z osjo Rim-Berlin. Po Lavalovem mnenju bi pomenila zmaga Anglije v tej vojni povratek Francije k neuspeli politiki ljudskih front, ki bi francosko življenje, kakor že pred sedanjo vojno, popolnoma omrtvičila. Nasprotno pa bi poraz Anglije položaj premagane Francije, ako bi se ta medtem že sporazumela z Nemčijo, bistveno izboljšal, češ da bo Nemčija tudi po zmagoviti vojni nujno navezana na pametno sodelovanje s Francijo. Zato je po Lavalovi sodbi skrajni čas in najbolj ugodna prilika za to, da se Francija kolikor le more naglo prilagodi narodnosocialistični ideologiji. Seveda bi to pomenilo popolno preobrazbo »stare Francije«, toda samo tako bi Francija ostala Francija.

Nekako v sredi med usmeritvijo ljudskih množic ter Lavalovimi načrti pa stoje po izjavah diplomatov, ki ga citirajo švicarski listi, oni francoski krogi, ki zagovarjajo v sedanjem položaju

Nemško - francoska pogajanja

Kancelar Hitler in podpredsednik francoske vlade Laval sta se sestala v Parizu — O vsebini razgovorov se širijo le razna ugibanja — Baje gre za mirovna pogajanja

Vichy, 23. okt. br. (SDA) Davi je bilo tu službeno objavljeno, da je kancelar Hitler včeraj nekje v Franciji sprejel podpredsednika francoske vlade Laval in je sestanku prisotnoval tudi nemški zunanji minister Ribbentrop. Vladni krogi pa enako kakor v Berlinu nečijo dati nikakih pojasnil o vsebini razgovora, nego le naglašajo, da od premirja dalje med francoskimi in nemškimi državniki ni bilo važnejših sestankov, kakor je bil včerajšnji. Razgovor se je nanašal na bodočnost Francije. Sestanek je bil v Parizu.

Berlin, 23. oktobra. AA. (DNB) V berlinskih političnih krogih ni moči dobiti nikršnih informacij o vsebini in daljnosežnosti razgovorov na včerajšnjem sestanku med Hitlerjem in Lavalom. Tudi nemški tisk se omejuje zgolj na objavo poročila samega na vidnem mestu.

Zeneva, 23. oktobra. AA. (DNB) V sredi zjutraj francoski listi še ne priobčujejo vesti o sestanku med Hitlerjem in Lavalom. Pač pa je iz poklicanih krogov v Vichyju izšel v sredo dopoldne prvi komentar o značaju in pomenu tega sestanka. Vsi Francozi, pravi to poluradno poročilo, bodo razumeli, da se je v Parizu govorilo o bodočnosti države in da je ta sestanek najvažnejši dogodek po sklenitvi premirja.

Lavalovo poročilo Pétainu

Zeneva, 23. okt. AA. (DNB) Podpredsednik francoske vlade Laval se, kakor poročajo iz Vichyja vrača v Vichy, kamor bo prispel v teku popoldneva. Takoj po prihodu bo Laval poročal o svojem potovanju maršalu Pétainu.

Izjava zunanjega ministra Baudoina

Vichy, 23. okt. j. (A. R.) Dobrih 12 ur po radijskem govoru angleškega ministrskega predsednika Churchilla Francozom je francoski zunanji minister Baudoin poklical k sebi predstavnike ameriškega tiska ter jim podal kratko izjavo o odločitvi Francije, da spravi dokončno v red svoje odnose z Nemčijo. Francoski zunanji minister je v svojem govoru z vsem poudarkom naglasil nujno potrebo, da se Francija in Nemčija čimprej najdejo na poti, ki bo dovedla do sklenitve miru. Mir z Nemčijo Francija v sedanjih okoliščinah nujno potrebuje in sicer tak mir, ki bi omogočil tudi nadaljnje sodelovanje med Francijo in Nemčijo.

New York, 23. oktobra. AA. »New York Times« prinaša poročilo iz Vichyja o izjavah, ki jih je dal francoski zunanji minister Baudoin ameriškim novinarjem o sodelovanju med Francijo in Nemčijo. Minister je izjavil: »Dejstvo, da je Francija izjavila, da je pripravljena sodelovati s celinsko Evropo, si je treba razlagati tako, da je Francija v zadnjih 50 letih morala trikrat doživeti invazijo in da je zato zelo trpela, zato žel od vsega srca pravičen mir. Naš novi režim na Francoskem bo brez pridržkov podpiral novo organizacijo Evrope, ki bo evropska v pravem pomenu besede. V tem duhu pomeni sodelovanje Francije z vsemi državami obnem tudi to, da se Francija pripravlja, da bo na novi podlagi zgradila svoje lastno gospodarstvo.«

Glede židovskega vprašanja je Baudoin izjavil, da je Francija pripravila razne varnostne ukrepe, da pa ti ukrepi nimajo plemenskega značaja. Židje niso znali prevzeti duhovne dediščine Francije, zato smo izdali nove zakone, ki izključujejo židje z višjih mest na vodstvu države, tako da ne bodo mogli vplivati na značaj Francije.

Na koncu je minister poudaril, da misli, da bodo Zedinjene države razumele, kar Francija pripravlja, in da bo prevladalo prepričanje, da vezi, ki družijo obe državi, nikakor ne smejo popustiti, temveč da morajo ostati še nadalje.

Londonska mnenja

London, 23. okt. s. (Reuter.) O razgovorih, ki jih je imel včeraj podpredsednik francoske vlade Laval s kancelarjem Hitlerjem in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom, ni mogoče dobiti nobenih avtentičnih podatkov. V diplomatskih krogih pa prevladuje prepričanje, da bodo vse, kakor ti razgovori imeli važne posledice za Francijo.

Glede možnosti, da bi Francija šla v vojno proti Angliji na strani Nemčije in Italije, izražajo diplomatski krogi velike dvome. Kljub temu se govornice o vstopu Francije v vojno trdovratno vzdržujejo, vsaj v tej obliki, da bi Nemčija in Italija

kot edino pravilno pot »korektno nevtralnost«. Nemškim zahtevam naj se povsod potrpežljivo ustreže, toda brez vnaprejšnjega vezanja rok v to ali ono smer. Francija je premagana država, toda premagana v vojni, ki se nadaljuje. Njena trpka usoda jo trenutno navezuje samo na to, da potrpežljivo čaka na končni vojni izid, medtem pa gleda, da si svoj položaj kolikor le moreče zavaruje. Baje se je postavil na to stališče tudi sam maršal Pétain, ki uživa v tem podporo francoskih generalov in vojaških krogov sploh.

Kakor rečeno, je trenutno zelo težko presoditi, ali in v koliko je ta oris raz-

dobiti francosko vojno mornarico. V angleških vladnih krogih samo izjavljajo, da dvomi, da bi se vsa francoska vlada mogla odločiti za kakršnokoli oboroženo akcijo proti Angliji.

Informacije danskega lista

Kodanj, 23. okt. j. (CBS.) Berlinski dopisnik danskega lista »Politiken« piše, da so v berlinskih diplomatskih krogih prepričani, da je prišlo na včerajšnjem sestanku med Hitlerjem in Lavalom do daljnosežnih sporazumov. Splošno mnenje v Berlinu je, da se je na sestanku med Hitlerjem in Lavalom govorilo o bodočem razvoju, v katerem naj bi tudi Francija sodelovala na ta ali oni način. Razmotrivačjo izgleda, ki se obetajo od takega sodelovanja za nadaljnji potek vojne proti Veliki Britaniji, piše dopisnik lista »Politiken« nadalje: »Lahko se smatra kot gotovo, da bo v novem sporazumu točno opredeljen tudi položaj Francije po vojni. Ni še sicer znano, v koliko je Laval zaenkrat pristal na nemške predloge, toda lahko se smatra povsem gotovo, da bo moral pristati na odstop Alzacije in Lorene. Prav tako ne more biti nobenega dvoma, da bo Italija dobila Tunis in Džibuti, morda tudi Alžir. Omeniti je treba slednjič, da spada tudi Korzika med poglavitne italijanske zahteve. Ako pa pojdemo Francija v vojno, potem bo s tem ustvarjena direktna pot za vojaške premike med Nemčijo in Italijo na eni ter Španijo na drugi strani.

Napoved komunikeja

Berlin, 23. okt. s. (CBS.) V merodajnih nemških krogih izjavljajo nocoj, da bo o rezultatih razgovorov med kancelarjem Hitlerjem in podpredsednikom francoske vlade Lavalom v kratkem izdan uradni komunike. V nemških krogih pripominjajo, da je sicer razumljivo, da je svet razveden na vsebino tega razgovora, da pa kljub temu pred objavo uradnega komunikeja ni mogoče dati nobenih informacij. Nemški krogi odklanjajo informacije tudi na vprašanja, če so bili razgovori res v zvezi z usodo francoske vojnega brodogra.

Ameriška ugibanja

New York, 23. okt. j. (United Press.) Po informacijah iz ameriških diplomatskih krogov je Nemčija že pred dvema tednoma ponudila Franciji sklenitev dokončnega miru pod naslednjimi pogoji:

1. Francija naj bi se pridružila uvajanju novega reda v Evropi na strani držav osi kot sodelavca, ne pa kot zaveznika.
2. V dokončni teritorialni ureditvi naj bi Francija Nemčiji odstopila Alzacijo in Loreno, Italiji pa Nico ter del posestev v Afriki.
3. Francoske pomorske sile bi bile uvrščene med sile Nemčije in Italije.
4. Nemčija in Italija bi prevzeli kontrolo nad francoskimi pomorskimi oporišči v Sredozemskem morju ob afriških obalah.
5. Na novo bi se razdelila francoska kolonialna posest: Francija obdrži Alžir, Tunis se razdeli med Italijo in Francijo, maroka posest se razdeli med Francijo in Španijo, Nemčiji vrne Francija vse kolonije, ki so ji bile izročene kot mandatna področja. Ostala francoska kolonialna posest bi prišla pod skupno upravo Francije, Nemčije in Italije.

Usoda francoske mornarice

New York, 23. okt. sj. (CBS.) Po informacijah ameriškega tiska je glavni namen sedanjih pogajanj med Nemčijo in Francijo združitve francoske z italijansko in nemško mornarico, ki bi potem obračunale z britanskim vojnim brodogradom. Tudi razni komentatorji v ameriškem radiu izražajo to mnenje ter naglašajo, da je vprašanje sodelovanja francoske mornarice z mornaricama obeh držav tvorilo poglaviti del razgovorov med Hitlerjem in Lavalom. Kar se tiče vstopa Francije v vojno na strani držav osi so v teh ameriških krogih mnjenja, da je ta možnost prav malo verjetna.

V ameriških mornariških krogih izjavljajo, da točno moči vojnih mornaric po edinih evropskih držav trenutno ni mogoče oceniti, ker vse države deloma prikrijevajo svoje izgube in tudi ne dajejo podatkov o gradnji novih ladij. Kar pa se tiče francoske vojnega mornarice so znani naslednji podatki: izmed sedem oklopnih so štiri v angleških rokah, izmed 18 križark jih je osem pod angleško kontrolo, izmed 73 rušilcev jih je devet v angleških rokah, deset pa potopljenih. Izmed 77 francoskih podmornic jih je 15 v angleških rokah, ena pa potopljena. Ostale edince so pod nemško-italijansko kontrolo. V primeru priključitve francoske vojnega mornarice

položnja v Franciji točen. Vsekakor je francoski zunanji minister pred kratkim pravilno poudaril, da so Franciji v pogledu kakršnihkoli zunanjepolitičnih odločitev vezane roke. Zunanjepolitična in v veliki meri tudi notranjepolitična pozicija Francije se dejansko ne odloča v Vichyju, temveč v Berlinu in Rimu. Zato ponovni Lavalovi sestanki s predstavniki Nemčije sami po sebi niso ničesar presenetljivega, upravičeno pa je vzbudilo pozornost, da se je sedaj sestal neposredno s kancelarjem Hitlerjem in zunanjim ministrom Ribbentropom, kar bi se bržčas ne zgodilo, če bi šlo le za manj važne tekoče zadeve.

rice k nemški in italijanski, bi imeli ti dve več rušilcev in podmornic kakor angleška vojna mornarica. Se vedno pa bi imela Anglija premoč v oklopnih, križarkah in nosilnih letal. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da je angleška vojna mornarica več ali manj razpršena preko vsega sveta.

Senzacija v Ameriki

New York, 23. oktobra. j. (AR.) Vest o sestanku med Hitlerjem in Lavalom je v Zedinjenih državah učinkovala kakor bomba. Newyorški večerni listi so prve informacije o sestanku objavili na uvodnih mestih pred poročili o vseh drugih dogodkih. »New York Sun« objavlja iz Berlina datirano informacijo agencije »Associated Press«, po kateri naj bi bil glavni cilj razgovorov med Hitlerjem in Lavalom združenje preostale francoske vojnega mornarice z nemškim in italijanskim vojnim brodogradom. Po informacijah agencije »New Service« iz Berlina bosta državi osi ponudili Franciji zelo širokogrudne mirovne pogoje, ako se bo Francija izjavila pripravljeno podpreti Berlin in Rim v borbi proti Angliji. Lastnih komentarjev newyorški listi danes še ne objavljajo.

Gre samo za preselitev francoske vlade?

Vichy, 23. okt. p. Kakor poroča »Associated Press«, izjavljajo v diplomatskih krogih, da se bo v kratkem francoska vlada preselila iz Vichyja v Versailles, kar je bilo tudi predmet razgovorov med Hitlerjem in Lavalom. Poudarjajo, da zahtevajo dogodki v zasedenih krajih ojačenje avtoritete francoske vlade.

Poteza proti Ameriki?

Basel, 23. okt. i. (CBS.) Glede razgovorov med Hitlerjem in Lavalom mení berlinski dopisnik lista »Basler Nachrichten«

Oster kurz Petainove vlade proti opoziciji

Preiskave pri levičarjih — Odstavljen lyonski župan Francoska vojska bo štela 100.000 mož

Clermont-Ferrand, 23. okt. AA. (Havas) Tukajšnji list »Moniteur«, ki ima nekaj zvez z vladnimi krogi, piše o gibanju opozicije proti nacionalni obnovi, ki jo izvaja maršal Pétain. Če hočemo imenovati stvari z njihovim praviim imenom, pravi list, moramo odkriti ugotoviti, da obstoji opozicija. Seveda pa se ne kaže odkrito. Francozi ne bi smeli ničesar storiti, kar bi moglo ogroziti delo javne rešitve, ki ga izvaja maršal Pétain s svojimi sodelavci. Opozicija je zadržana in se kaže v vseh mogočih oblikah. To akcijo vodijo razni ljudje, ki so imeli od prejšnjih vladavin korist.

Zeneva, 23. oktobra. AA. (DNB) Lyonskega župana Nicauda in več njegovih sodelavcev so zaradi revolucionarnega delovanja aretirali. Po poročilih iz Vichyja se pripravila v Lyonu daljnosežno tiščanje. Župan Nicaud, ki so ga v pretekli vojni obožili komunizma, je bil na videz nacionalist, toda njegova občina je še zmerom ostala središče komunistične akcije, odkoder so prihajali razni letaki in naredbe. Nicauda so aretirali.

Marseille, 23. oktobra. AA. (Havas) Včeraj je bila tukaj izvršena preiskava pri članih komunistične stranke. Policija je zaprla 65 komunistov. Zaplenili so pri komunistične stranke. Zaplenili so tudi graklji ga je bil največ pri generalnem pokrajinskem tajniku komunistične stranke in so pri njem našli tudi spisek članov ko-

Japonska ne bo popustila

V sodelovanju s svojimi zavezniki bo brezpogojno nadaljevala borbo za doseg svojih ciljev

Tokio, 23. okt. br. (Stefani) Državni počajnik zunanjega ministrstva Hajaši je imel davi po radiu govor, v katerem je poudaril, da se Japonska pod nobenim pogojem ne bo dala zavesti s svoje sedanje poti in od svojega sklepa, da ustvari novi red na Daljnem vzhodu. Japonska ve, da evropske in ameriške demokratske sile podpirajo generala Čangkajske, je zato, da bi uničile mlado japonsko silo, ki jim je v vsakem pogledu postala nevarna na azijskem področju. Zaradi tega se je Japonska tudi sporazumela z Italijo in Nemčijo, ki imata enake naspornike in ki hočeta na enak način ustvariti nov red na drugih področjih sveta.

General Čangkajske računa na to, da bo mogel Japonsko zapletiti v vojno z Rusijo ali z ameriškimi Zedinjenimi državami, toda Japonci tudi take mahinacije ne bodo odvrnile z njene poti. Japonska se čuti danes v zvezi z Italijo in Nemčijo in sprčo svojega industrijskega in gospodarskega razvoja 100krat močnejše kakor nekdaj. Hajaši je nazadnje pozval japonski narod, naj se v še večji meri posveti delu in naporom za veličino Japonske in novi svet na Daljnem vzhodu.

Tokio, 23. okt. i. (Domei). Brž ko so japonski bombniki porušili na burmanski

da se je s sestankom med Lavalom in Hitlerjem pričela velika politična ofenziva, ki mora biti končana še pred predsedniškimi volitvami v Zedinjenih državah. Cilj te ofenzive je, doseči take rezultate, ki naj onemogočijo vstop Zedinjenih držav v vojno.

Grof Ciano bo obiskal Berlin

New York, 23. oktobra. j. (CBS.) Rimski korespondent »New York Timesa« sporoča svojemu listu naslednji kablogram:

V Rimu krožijo vesti, da bo v kratkem odpotoval v Berlin italijanski zunanji minister grof Ciano, da bo skupaj z nemškim zunanjim ministrom pričel razgovore o mirovni predlogih, na podlagi katerih naj bi se s Francijo pričela pogajanja za sklenitev dokončnega miru.

Berlinski dopisnik istega newyorškega lista sporoča, da so v nevtralnih diplomatskih krogih v Berlinu prepričani, da je bil razgovor med Hitlerjem in Lavalom uvod v mirovna pogajanja med Nemčijo in Italijo na eni ter Francijo na drugi strani.

Franco pri Hitlerju.

Madrid, 23. okt. s. (CBS.) General Franco je danes nepričakovano odpotoval iz Madrida v San Sebastian. Širijo se govornice, da se bo Franco ob španski meji sestel z zelo visoko osebnostjo, ki bi prispevala iz inozemstva. Po splošnem mnenju gre za sestanek s kancelarjem Hitlerjem.

Boston, 23. okt. s. Tukajšnji radio javlja, da sta kancelar Hitler in zunanji minister Ribbentrop dospela na špansko-francosko mejo z vlakom in sta se v vlak na meji sestala z generalom Francom in španskim zunanjim ministrom Sumerjem.

munistične stranke. Zaplenili so tudi gradivo, ki dokazuje, da je nameraval v tej pokrajini obnoviti komunistično stranko.

Preosnova francoske vojske

Vichy, 23. okt. AA. (Havas) Nova francoska vojska bo v zvezi s predpisi za premirje z Nemčijo preosnovana v materialnem, socialnem in moralnem oziru. Francija bo poslej imela malo oboroženo silo, ki bo štela 100.000 vojakov. Te enote bodo v službi v metropoli, ker je v francoskih kolonialnih posestvih dovolj oboroženih sil, ki naj zagotove obrambo imperija. V zvezi s tem se bo pridržal letnik 1938, vendar pa tudi to samo začasno, vse druge pa bodo poslali domov.

Da bi se v celoti zagotovila obnova nove vojske v Franciji, bodo vse vojašnice pripravljene in predelane, prav tako pa bodo novi obvezniki zavarovani pred vsemi slabimi moralnimi vplivi. V novi francoski redni vojski se bo izvršila revolucija, ki bo zbrisala mnogo stvari iz dosedanje francoske vojne preteklosti. Zboljšali bodo plačo in druge dohodke bodočih francoskih rednih vojni obveznikov.

Ukinjen »Dan premirja«

Vichy, 23. okt. s. (Ass. Press.) Francoska vlada je imela sredi sejo. Po seji je bilo objavljeno, da letos 11. novembra ne bo praznovan kot dan premirja, ker je država v žalosti.

Pritisk na Holandsko Indijo

Tokio, 23. okt. s. (Ass. Press.) Vplivni list »Asahi Šimbun« piše glede gospodarskih pogajanj z Holandsko Vzhodno Indijo, da bo znala Japonska, če bo treba, svoje zahteve glede dobave petroleja uveljaviti tudi z orožjem.

Batavia, 23. oktobra. AA. (DNB) Tukajšnji nemški generalni konzul dr. Wittmann in njegova žena sta zapustila Nizozemsko Indijo in se z ladjo »Nichta Maruz« odpeljala na Japonsko.

Indokina avtonomna

Vichy, 23. okt. o. Francoska vlada bo dala Indokini popolno avtonomnjo, da bi olajšala njen odnos naopram Japonski.

Angleška vojna poročila

Nemški napadi v torko ponoči in včeraj so bili manjši od prejšnjih dni — Poletov nad Nemčijo ni bilo

London, 23. okt. j. (Reuter) Letalsko ministrstvo in ministrstvo za notranjo varnost ugotavljata v skupnem komunikatu da je bila aktivnost sovražnega letalstva nad Anglijo v noči od torka na sredo manjša obsega kakor prejšnje dni. Razen manjših napadov posameznih letal, ki so trajali malo dalje, so se vsi večji skupinski napadi končali že pred polnočjo. Pri napadu na industrijske pokrajine v osrednji Angliji so nemška letala bombardirala v prvi vrsti neko določeno mesto. Ta napad je trajal dve uri. Izbruhnila je vrsta požarov in poškodovane so bile tudi stanovanjske hiše ter druga poslopja. Število človeških žrtev sicer ni posčno veliko, toda med njimi je nekaj smrtnih.

Razen na srednjo Anglijo so nemški bombniki ponovno napadli tudi London s predmeti ter metali bombe tudi na cilje v notranjih grofijah ter na posamezne točke jugozapadne Anglije in južnega Walesa. Po dosega zbranih poročilih tu ni bila povzročena večja škoda in tudi število človeških žrtev je razmeroma majhno.

London, 23. okt. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem nočnem komunikatu: Nemška letalska aktivnost nad Anglijo je imela danes zelo majhen obseg. Omejena je bila na izolirane napade posamičnih letal na neko mesto ob južni angleški obali ter na dve točki v Londonu. Povzročeno je bilo le malo škode. Nekaj človeških žrtev je bilo samo na nekem mestu v Londonu, pa tudi tu zelo malo.

Zaradi slabega vremena preteklo noč angleški bombniki niso izvedli nobenih operacij niti nad Nemčijo niti nad nemškimi okupiranimi ozemliji.

London, 23. oktobra. AA. (Reuter) Letalsko ministrstvo je sredi objavilo naslednje uradno poročilo: Med včerajšnjimi borbami smo sestrelili tri sovražna letala, izgubili pa smo jih šest.

Ameriški gasilci na študiju v Londonu

New York, 23. okt. AA. (DNB) V kratkem se odpravi na Lizbono v London z atlantskim Clipperjem newyorški gasilec. V Londonu bodo proučevali metode gašenja in udušenja požarov od zažgalnih bomb. Ameriški strokovnjaki bodo ostali v Londonu 5 do 6 mesecev.

Pogajanja za izselitev angleških otrok na Irsko

Dublin, 23. okt. s. (CBS) Kakor se je izvedelo, se pogaja angleška vlada z vlado svobodne irske države glede možnosti evakuacije otrok in njihovih mater iz Anglije na Irsko. Baje je imel glede tega

vprašanja angleški poslanik v Dublinu že razgovore z ministrskim predsednikom de Valero. V načrtu je, da bi bilo najprej evakuiranih na Irsko približno 25.000 angleških otrok in njihovih mater.

Potopljena francoska ladja

London, 23. okt. AA. (Reuter) Angleška admiralteta je objavila da je izgubljena patrolna ladja »Zebra«, ki je poprej pripadala Franciji. Potopila so jo sovražne vojske ladje. Poročilo pravi, da je bilo gotovo število članov posadke ujetih.

Kralj Jurij v zunanjem ministrstvu

London, 23. okt. s. (Reuter) Kralj Jurij je danes posejtel angleško zunanje ministrstvo. Sprejel ga je zunanji minister lord Halifax, ki je kralju predstavil šefe posameznih oddelkov.

Vojni kabinet v Avstraliji

Camberra, 23. oktobra. AA. (Reuter). Odrejeno je bilo vse potrebno, da se čim prej sestavi vojni kabinet, ki mu bo načeloval predsednik vlade Menzies. Ta avstralski vojni kabinet bo štel štiri člene, v vladi pa bodo tudi štirje zastopniki opozicijskih strank. Naloga tega vojnega kabineta bo, da se bo posvetoval o vseh vojnih vprašanjih in o vojnih naporih Avstralije.

Vodja opozicije Cardil je izjavil novinarjem, da je sklep o ustanovitvi vojnega kabineta zgodovinske važnosti in da popolnoma odgovarja enotnosti in odločnosti avstralskega naroda in strankarskemu življenju v državi, ki bo vse storila v tej vojni, ker je tudi njen obstoj stavljen na kocko.

Belgijski ministrski predsednik v Londonu

London, 23. oktobra. s. (CBS). Predsednik belgijske vlade v emigraciji Pierlot in zunanji minister Spaak sta danes dospela v London. Oba sta skušala še več tednov preko Španije priti v Anglijo, vendar sta naletela na velike ovire.

Churchill na manevrih poljskih čet

London, 23. okt. s. (Reuter) Ministrski predsednik Churchill je danes s posebnim vlakom došel v vzhodno Škotsko, kjer je inspiciral obrambne naprave ob obali. Churchill je sprejel ob prihodu poljski ministrski predsednik Sikorski. V njegovem spremstvu je nato Churchill prisostvoval manevrom poljske vojske.

Ameriška oporišča na Tihem oceanu

New York, 23. okt. AA. (Reuter) »New York Herald Tribune« je priredila zborovanje, na katerem je govoril tudi mornariški minister Knox. Med drugim je rekel, da bodo USA dobile nova oporišča na Tihem oceanu. Dodal je še, da bo razvoj dogodkov določil, v kolikšni meri bodo izkoristili ta oporišča. Dasi ni razlagal načrtov ameriške mornarice, je v zvezi s temi novimi oporišči Knox izjavil: Imamo oporišča na Tihem oceanu in med temi je največje in najbolj nepristopno oporišče na Havajskih otokih. Potrebna pa so nam še druga oporišča in mi jih bomo imeli. Nova oporišča ob Atlantiku zelo povečujejo pomorsko silo USA zaradi tega, ker bo ameriška mornarica povečana.

V Ameriki zaplenjena švedska letala

Washington, 22. oktobra. AA. (DNB.) Objavljeno je bilo, da je ameriška vlada zaplenila 110 letal in sicer 60 lovskih letal in 50 bombnikov, ki so bila izdelana za Švedsko. Utemeljitev pravi, da so letala potrebna za narodno obrambo. Poročilo med drugim pravi, da so oblasti skušale od švedske vlade kupiti ta letala, ker pa se je to ponesrečilo, je bila odrejena zaplenba in sicer na podlagi uredbe, ki jo je Roose-

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTRCIIH IN ODRASLIH. NAGLO SUŠI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA SKATLICO.

velt podpisal 15. oktobra. Švedsko poslaništvo je protestiralo proti zaplenbi.

Na švedski protest je državni tajnik za zunanje zadeve Hull odgovoril v dveh notah. V prvi pravi Hull, da so interesi nacionalne obrambe USA prislili washingtonsko vlado, da odkloni dovoljenje za izvoz vojnega materiala na Švedsko. Vojno ministrstvo je po odgovorilo na švedsko protestno noto, da so zaplenjena letala nujno potrebna v šolske namene.

Pogajanja z Urugvajem

Washington, 23. oktobra. AA. (DNB.) Zaradi poročil iz Montevidea o pogajanjih med USA in Urugvajem za nakup ameriških kontratopredov in drugega vojnega materiala je zunanji minister Hull na konferenci s časniki izjavil, da pri tem slučju ne gre ravno za prodajo starih kontratopredov, pač pa za prodajo drugega vojnega materiala, zlasti orožja in streliva.

Dr. Rust na povratku iz Bolgarije

Sofija, 23. oktobra. br. (DNB). Nemški prosvetni minister dr. Rust je sredi zaključil svoj obisk v Bolgariji, kjer se je mudil teden dni. Odpotoval je v vlakom preko Jugoslavije nazaj v Berlin. Na sofijski postaji so ga pozdravili skoraj vsi člani bolgarske vlade pod vodstvom ministrskega predsednika prof. Filova. Pred odhodom je nemški prosvetni minister dr. Rust sprejel zastopnike bolgarskega tiska in jim ob tej priliki podal izjavo o svojih vtisih v Bolgariji. Dr. Rust je podčrtal visoko stopnjo bolgarskih šol in poudaril pomembnost prijateljstva med Bolgarijo in Nemčijo.

Potres tudi v Rusiji

Moskva, 23. okt. AA. (Tass). Včeraj so v Kijevu in v še nekaterih ukrajinskih krajih zaznali več potresov. V zvezi s tem je ravnatelj potresnega zavoda v Moskvi prof. Nikiforov podal izjavo, po kateri so večeršinski potresi posledica pomika zemlje in da le po njegovem mnenju center teh potresov v pokrajini okoli Kijeva. Prof. Nikiforov je poudaril, da sta v okolici Kijeva bila letos že dva potresa, in da je to tretji v letošnjem letu. Po sodbi Nikiforova nima potresi v Ukrajini in okoli Kijeva značaja hudih potresov, čeprav so ti kraji doživeli v zadnjih 140 letih dva zelo huda potresa, namreč leta 1802 in 1934.

Tri smrtne žrtve potresa v Bukarešti

Bukarešta, 23. okt. s. (Ass. Press.) Včerajšnji potres je po uradnih podatkih zahteval v Bukarešti tri smrtne žrtve.

Znanstveni drobiž iz Rusije

Moskva, 23. okt. AA. (Tass.) Za obletnico ekspedicije ledolomilca »Sedov« je leningrajski inštitut sklenil objaviti vso dokumentacijo o tej ekspediciji. Poročilo bo izšlo v štirih zvezdih.

Moskovsko kemično društvo »Mendelejev« je razpisalo natečaj za najboljša dela s področja kemije. Razpisanih je 10 nagrad.

V kratkem začno graditi nov botanični vrt ob obali Dnjepra. Vrt bo meril 117 ha. Paleontološki zavod v Moskvi si je nabavil 100 ohranjenih žuželk iz terciarne dobe. Zbirka šteje 796 žuželk, med njimi nekaj doslej popolnoma neznanih.

Najdaljša cesta v severni Evropi

Oslo, 23. okt. AA. (Stefani) Pod vodstvom nemških inženirjev je 8300 norveških delavcev delalo štiri mesece da je dogradilo najdaljšo cesto v severni Evropi. Po končanem delu so cesto med Mosjenom in pristaniščem Kirkenesom na obali Barentskega morja izročili prometu. Cesta je dolga 1.500 km.

Ban šubašić v Beogradu

Zagreb, 23. okt. p. V Beogradu je prispele hrvatski ban dr. Šubašić, ki je imel daljšo konferenco s predsednikom vlade Cvetkovičem.

Zbiranje starega papirja na Hrvatskem

Zagreb, 23. oktobra. o. Zaradi štedenja in koristne uporabe tudi najbolj neznanih stvari je ban dr. Šubašić odredil, da se ima v vseh banovinskih in občinskih uradih, šolah in javnih ustanovah izvajati najstrožje štedenje pri vseh izdatkih, zlasti pa pri uporabi lesa in pisarniških potrebščin. V vseh banovinskih in občinskih uradih, zavodih, šolah in javnih ustanovah naj otroci zbirajo papir, ki ni več uporabljen za pisanje. Sebi banovinskih in občinskih uradov, zavodov, šol in javnih ustanov bodo določili kraje, kjer naj se zbrani papir shranjuje. Ko bodo zbrane večje količine, ga bodo odpravili v najbližje šole, kjer ga bodo prevzeli odbori Rdečega križa. Denar, ki se bo dobil za ta papir, se bo uporabil za prehrano siromašnih šolskih otrok.

Odvetniški pripravniki pri ministru pravde

Beograd, 23. okt. p. Ministra pravde dr. Lazo Markovića, je obiskala deputacija osrednjega tajništva odvetniških pripravnikov iz vse države v zvezi z novo uredbo o njihovih nagradah za pripravniško službo pri sodiščih. Ta uredba je bila objavljena že pred tremi meseci, vendar pa se nagrade še ne izplačujejo, čeprav je ministrstvo pravde odredilo naj se otvorijo potrebni krediti. Deputacija je opozorila ministra na težavni položaj odvetniških pripravnikov in sedanjih draginji. Razen tega ga je naprosila, naj čimprej izda uredbo, s katero se bodo uredili odnosi med odvetniškim in odvetniškim pripravniki. Minister dr. Marković je obljubil, da bo podprl želje odvetniških pripravnikov ter je poudaril, da se je ministrstvo pravde že obrnilo na odvetniške zbornice za priprave na zahteve, ki so bile izročene ministrstvu.

Klasifikacija šol

Beograd, 23. okt. p. Prosvetno ministrstvo je določilo stopnje večjega števila šol. Triletna ženska obrtna šola pri srednji tehniški šoli v Ljubljani ustreza zahtevam nepopolne srednje šole ter se njene absolventinje kvalificirajo po § 45 člena I. zakona o uradniški, 8-razredna osnovna šola s slovenskim učnim jezikom v Trstu, absolvirana do 31. oktobra leta 1924, ustreza nepopolni srednji šoli in so njeni absolventi, ki so v državni službi, kvalificirani za uradnike po § 45 člena I. zakona o uradništvu.

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno v severni polovici, pretežno oblačno v južni. Nekoliko dežja na vzhodu. Toplota bo padla.

Nemška vojna poročila

Bombardiranje Londona in centrov oboroževalne industrije — Poškodovane železniške naprave

Berlin, 23. okt. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske poroča:

Skupine lahkih bombnikov so včeraj uspešno bombardirale London in druge važne vojaške centre v južnovzhodni Angliji. Takoj o mraku so nemški težki bombniki nadaljevali svoje povračevalne napade na angleško glavno mesto in druge centre angleške oboroževalne industrije. Na obeh straneh Tenze so nastali novi požari. V Coventryu ter Birminghamu so bili hudo poškodovani važni vojaški objekti.

Sovražnih napadov na nemško ozemlje v pretekli noči ni bilo. Dve nemški letali se nista vrnila na svoje oporišče.

Berlin, 23. okt. AA. (DNB). Med sinočnimi letalskimi napadi na Anglijo so bile bombardirane železniške postaje in sicer postaja Diel v srednji Angliji in železniška proga blizu Beaksheela. Prav tako so bile razrušene tračnice blizu Folkestonea in zažgano je bilo vojaško taborišče blizu tega mesta. Bombardiran je bil tudi Dover.

Odbit napad na nemški konvoj

Berlin, 23. oktobra. AA. (Stefani) Angleška letala so 21. t. m. skušala bombardirati nekaj nemških trgovskih parnikov v Rokavskem prelivu. Letala so bila odbita, odgnali pa so jih močni strelji protiletalskih topov s teh trgovskih parnikov, kakor tudi z nemških vojniških ladij. Tako so bili angleški letalci prisiljeni, da so vrgli svoje bombe v morje. Nato so nemški parniki lahko mirno nadaljevali svojo pot.

Torpediran švedski parnik

Stockholm, 23. oktobra. AA. (Stefani) Nedaleč od islandske obale je bil torpediran švedski parnik »Gumbork« (2.900 ton). Po dosegašnjih poročilih se je posadki, ki je štela 22 članov posrečilo, da se je rešila.

Kratka londonska poročila

Stockholm, 23. oktobra. AA. (DNB) V Londonu so izdali zelo kratka poročila o včerajšnjih napadih nemških letal na Anglijo. Iz njih se ne more jasno razvideti obseg napadov. Po poročilih, ki so jih dobili v Stockholmu, je med tujimi opazovalci angleške prestolnice zbudilo pozornost, da je uradno poročilo britanskega letalskega ministrstva prvič objavilo dvakrat večjo izjavo angleških letal. Poročilo pravi, da je v teku torkovih bojov izgubilo angleško letalstvo 6 lovcov, Nemci pa samo tri. Britansko poročilo pravi, da so večerj popoldne velike formacije nemških letal izvršile napad na britansko obal pri Denegenu in napadle tudi razne pokrajine jugovzhodne Anglije. Posamični nemški aparati in manjše eskadrilje so izvedle druge napade na razna mesta jugovzhodne Anglije in vrgle več bomb ter prizadevale veliko škodo. Nizki oblaki so znatno olajšali nemško letalsko delovanje. V torko zvečer so nemška letala nadaljevala nočne napade na London, kjer je bil ponoči dvakrat alarm. Pri tem so ponovno prizadevala škodo prestolnici in drugim pokrajnam Anglije. Posebno hudi so bili napadi na pokrajine srednje Anglije, na Liverpool in na neko mesto v severozapadni Angliji. Podrobnosti o učinku teh napadov v Lon-

donu ne poročajo. O njih ničesar ne govori niti današnji jutranji tisk, zato mislijo, da je britanska cenzura prepovedala poročila dopisnikov švedskih listov.

Nemški listi

Monakovo, 23. okt. AA. (Stefani) Listi hvalijo blesteci uspeh italijanske mornarice na Rdečem morju in pričbujejo na vidnem mestu poročilo glavnega štaba italijanske oborožene sile. »Münchner Neueste Nachrichten« odgovarjajo na Churchillov nagovor francoskemu narodu in pravi, da tudi danes Anglija poskuša kakor spomladi prevarati svoj narod in ves svet s fantastičnimi prerokbami. Ta okoliščina kaže kritično točko, na kateri se nahaja angleški odpor. List pravi, da je zdaj usoda Anglije rešena, in da morejo bojovati elementi samo nekoliko oddolžiti njen padec. List pravi na koncu, da državi osi lahko zdaj mirno čakata na ta konec.

Zatamnitev v Švici

Bern, 23. okt. AA. (Stefani) Švicarski zvezni svet je, kakor poroča »La Suisse«, s ogorčenjem ugotovil, da je bilo po sledku meseca dni švicarsko ozemlje ponovno kršeno s preletom britanskih letal. V Švici so mislili, da se bo sklep britanske vlade, da angleška letala ne bodo več preletela Švice, uresničil. Po jalovih diplomatskih protestih, pravi dalje list, nemška švicarska vlada izdati liste ukrepe, posebno glede popolne zatamnitev švicarskega ozemlja, da ne bo Švice več jasno razsvetljen otok sredi zatamnjenih sosednjih ozemelj.

Vesti o Halifaxovi ostavki

Bern, 23. oktobra. AA. (Stefani) Po poročilih iz Vichya in Stockholma krožijo ponovno glasovi o bližnji ostavki britanskega zunanjega ministra lorda Halifaxa.

O poljskem poslanstvu v Švici

Berlin, 23. okt. AA. (DNB) Ali imajo Poljaki še zmerom poslanstvo v Bernu? se začudeno izprašuje »Berliner Börsen-Zeitung« v članku v katerem kritizira serijo člankov posebnega dopisnika lista »Journal de Geneve«, ki je pred kratkim obiskal poljsko generalno gubernijo. Neka ugotovitev omenjenega švicarskega novinarja je dala povod za popravek, ki ga je list objavil na koncu omenjenih člankov. Ta popravek je napisal neki uradni poljskega poslanstva v Bernu. Res je čudno, pravi list, da švicarska vlada dopušča, da poljsko poslanstvo še zmerom objavlja poročila v švicarskih listih. Poljska država niti več ne obstoji in se nikdar več ne bo obnovila. Zato tudi poljsko poslanstvo v Bernu ne bi smelo obstojati. Pričakujemo, da bo Švica izvajala posledice iz tega incidenta.

Plačilni promet med Belgijo in Švico

Bruselj, 23. oktobra. AA. (DNB). Po poročilu vojaškega poveljnika Belgije in severne Francije se bo plačilni promet med Belgijo in Švico vršil preko nemške blagajne za obračunavanje v Berlinu. Plačilni promet se uvede te dni.

Rim, 23. okt. br. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske poroča:

V severni Afriki so sovražna letala napadla naše čete na področju med Solumu in Sidi el Baranijem. En vojak je bil ubit, nekaj jih je bilo ranjenih. Nad področjem okrog Bugbuga so naša lovška letala napadla in poglala v beg dve sovražni letali tipa Wellington. Verjetno je bilo eno izmed njih sestreljeno.

Naša letala so bombardirala pomorsko oporišče Port Sudan. Napad na pomorsko oporišče v Aleksandriji, ki je bil omenjen v 137. vojnem poročilu, je trajal skupno dve uri. V skladiščih in rezervuarjih so nastale velike eksplozije in več požarov. Vsa naša letala so se vrnila s teh napadalnih poletov.

V vzhodni Afriki so naša letala napadla letališče v Guri ob reki Tani. Z bombami so razdelala tanke olja in postojanke protiletalskega topništva.

Sovražna letala so napadla Burgavo in letališče v Asmari in Guri, ne da bi povzročila kako škodo.

Napad na angleške ladje pred Aleksandrijo

Kairo, 23. okt. s. (CBS.) Davi pred zoro so italijanski bombniki zopet napadli angleške vojne ladje pred Aleksandrijo. Po angleških informacijah ni bila nobena ladja zadeta. Angleške vojne ladje so obstreljevale napadajoča letala z ognjem svojih protiletalskih topov.

Kako je bil napaden konvoj v Rdečem morju

Rim, 23. oktobra. AA. (Stefani) V zvezi z velikim italijanskim napadom na britanski konvoj v Rdečem morju so se izvedle v Rimu nove podrobnosti. Konvoj je tvorilo 36 velikih angleških trgovinskih ladij, ki so plule v spremstvu več križark in torpednih rušilcev. Konvoj so opazila italijanska ogledna letala, ki so letela nad otokom Džebel-Zukurjem, zapadno od Kadeide. Ko so italijanske torpedovke dobile

Himmler v Španiji

Madrid, 23. oktobra. AA. (DNB) Vodja nemških SS oddelkov Himmler je včeraj popoldne v spremstvu ministra in tajnika falange Castilla obiskal nemškega veleposlanika Stohrera in generalnega ravnatelja španske javne varnosti grofa Majalda v poslopju, kjer je sedež socialnih organizacij v Madridu.

Pred poslopjem je bil pregled članov falange. Sredi je grof Majalda priredil večerjo Himmlerju na čast. Izrečenih je bilo več govorov. Grof Majalda, ki je bil pred kratkim v Nemčiji, je govoril o nepozabnih vtisih s svojega potovanja, nato pa je pozdravil ugodnega gosta. Himmler se je za pozdrav zahvalil in podčrtal priščrni sprejem, ki mu je bil prirejen, nato pa je govoril o svojih vtisih s potovanja po Španiji. Himmler je med drugim rekel: Pripravljen sem se v celoti, da je španski narod močan in da je prebolel nevarnosti iz preteklosti.

Madrid, 23. oktobra s. (Ass. Press.) Šef nemške policije Himmler je danes s posebnim letalom odpotoval iz Madrida v Barcelono. Tam bo nocoj gost lokalnih španskih oblastev. Jutri se vrne Himmler v Nemčijo.

Smrtna obsodba španskih socialistov

Madrid, 23. oktobra. AA. (DNB). Po svetih, ki so trajali nekaj ur, je vojaško sodišče pod predsedstvom generala Bordona obsodilo na smrt španske socialiste in voditelje ljudske fronte. Na smrt so obsodili: Zugazotti, ravnatelj socialističnega strankarskega glasila »El Socialista« in minister za časa rdečega režima; Cruz Salido, marksistični pisatelj, Carlos Montilla, predsednik administrativnega urada za španske umetnine, ki je največ odgovoren zato, da so umetnine odnašali v tujino; ko je on vodil ta urad, so odnesli v tujino umetnine zelo velike vrednosti; Riva Sefir Surak, bivši šef kabineta predsednika Manuela Azana; Miguel Salvador, socialistični prvak in diplomat.

Teodimir Mendes, socialistični prvak in generalni ravnatelj javne varnosti pod vlogo ljudske fronte je bil obsojen na 30 let robije.

Ukinjenje luksemburškega parlamenta

Luksemburg, 23. oktobra AA. (DNB). Šef civilne uprave in namestnik rajha Simon je odredil, da se v Luksemburgu ukine parlament in državni svet.

Antonescova pot v Rim

Rim, 23. oktobra AA. (DNB). Ob priliki skorajšnje obiska Antonesca v Rimu dobro poučen italijanski krog izjavlja, da prihaja general Antonescu v Rim na povabilo fašistične vlade in da je njegov obisk uradnega značaja. Čeprav imenovani krog odklanja dati vsako izjavo o vsebini bodočih razgovorov v Rimu med Italijo in Rumunijo, vendar pravijo da je že sedaj jasno, da bo glavno vprašanje, o katerem bodo govorili, vprašanje posledic dunajske arbitraže in odstranjevanje angleškega vpliva in angleških intrig na Balkanu.

Rojstni dan kralja Mihaela

Bukarešta, 23. oktobra. AA. (Stefani). Rumunski kralj Mihael bo 25. t. m. izpolnil 19. let. Rojstni dan bodo Rumuni praznovali obenem s kraljevim godovnim dnom 8. novembra.

Revizija državnih zakupnih pogodb v Rumuniji

Bukarešta, 23. okt. AA. (Stefani). Danes je izšel zakon, s katerim bodo podvržene reviziji vse pogodbe o izrabljanju dobrin, zakupih i. t. d., ki so jih zaključile prejšnje vlade in ki se smatrajo, da so za državo škodljivi. Te pogodbe se lahko tudi uničijo. Pogodbeniki nimajo pravice zahtevati v takem primeru nobene odškodnine. Pogodbeniki se ne bodo mogli upirati odlokom vlade, vlada pa si pridržuje pravico odškodnine v primeru če pogodbe niso bile izpolnjene.

Obnovljen promet med Finsko in Rusijo

Helsinki, 23. oktobra br. (SDA). Pogodba se je pričel normalizirati tudi cestni in železniški promet med Rusijo in Finsko. Na cesti Helsinki-Leningrad je bil promet obnovljen pred nekaj dnevi. Danes se je pričel tudi redni železniški promet med obema mestoma. Železniške naprave v omejenih krajih, ki so bile v vojni uničene, so že popolnoma popravljene in mestoma so jih že izpolnili.

Turčija ima 18 milijonov prebivalcev

Ankara, 23. oktobra. AA. (DNB) Po dosedaj znanem izidu popisa prebivalstva, ki je bilo izvršeno 20. oktobra, ima Turčija 18 milijonov prebivalstva. To pomeni, da se je število prebivalstva v zadnjih petih letih povečalo za 2 milijona. Podatkov iz omejenih krajev še ni.

Naši kraji in ljudje

Nagrobni spomenik Pavletu Grošlju

Letos v januarju umrlemu profesorju dr. Pavlu Grošlju je njegova rodbina na pokopališču pri Sv. Križu postavila lep nagrobni spomenik s pokojnikovim portretom v bronu, odličnim delom kiparja Nikolaja Pirnata, ki je napravil tudi načrt za celotno ureditev groba.

Pirnatov brnasti doprsni kip Pavleta Grošlja, podstavek iz surovega podpeškega kamna pa je naredila Kunavarjeva tvrdka

V soboto, 26. t. m. ob štirih popoldne posvetje ob novem nagrobniku dr. Grošljevi prijatelji in častilci dvajset svečanih minut spominu zaslužnega prirodoslovca-poeeta in učitelja. Slovenski vokalni kvintet zapoje dve žalostinki, v imenu Prirodoslovnega društva bo govoril predsednik univ. prof. dr. Alja Košir, v imenu bivših učencek pa licejska sedmošolka Zlata Škarfjeva. K pietetni počastitvi iskreno vabimo vse, ki so velikemu pokojniku hvaležni za njegovo delo.

Bencin, bencin...

Ljubljana, 23. oktobra.

Lastniki motornih vozil so bili zadnje tedne močno v skripih. Ne le, da so jih oblasti ponovno zavirale, tako da ob določenih dneh in urah svojih vozil ne smejo uporabljati; tudi dovoljene dni se niso mogli voziti. Pogonskega goriva ni bilo nikjer dobiti, vsi rezervarji pri črpalkah so bili

Gneča pred bencinsko črpalko

prazni. Baje ni bilo na razpolago zadostnih množin spirita, potrebnih za bencinsko mešanico. Zadrega je trajala nekaj tednov vse dotlej, dokler oblasti niso dovolila proizvajalcem spirita zvišati cene.

Včeraj so na ljubljanskih bencinskih črpalkah spet prodajali tako težko pričakovano mešanico in so se že zgodaj zjutraj pred njimi nastavili avtomobilisti v dolgih kolonah. Mnogi lastniki avtomobilov sami niso utegnili čakati dolge ure, da bi prišli na red, pa so poslali svoje uslužbence, sluge ali služkinje z velikimi cinastimi posodami. Tako so bile ponekod te dolge kolone prav zanimive. Za luksuznimi avtomobili so se vrstili tovorni avtomobili, vmes trčikli s praznimi sodi in drugimi posodami pa služkinje oboerč optane z bencinskimi rezervoarji. Pred črpalkami pa je bila gneča in prerekanje, da je imel stražnik polne roke dela.

Posadka potopljenega parnika pripoveduje Mornarji z „Vida“ so bili od Rusov bratsko sprejeti

Zagreb, 23. oktobra. Kakor smo poročali, se je v terek vrnilo v Zagreb 27 članov posadke našega parnika „Vida“, ki se je 6. t. m. potopil v Crnem morju. „Vida“ je tovoril bombaž in juto iz Carigrada v Rumunijo. Plul je proti Braili, kjer je nameraval izkrcati vso robo, da bi bila nato po Donavi odpravljena v Jugoslavijo. Toda parnik je zadel na mino in se je naglo potopil. Posadka s kapitanom Kasovićem se je srečno rešila. Mornarji so iz Hrvatskega Primorja in Dalmacije.

Ko so se z reševalnimi čolni znašli na odprtem morju, so imeli srečo, da jih je prevzel nek sovjetski parnik. Ruski tovariši so rešencem nudili vso bratsko pomoč

Zaprav bi bilo treba pri delitvi pogonskega goriva pri posameznih črpalkah napraviti red. Potrošnikom naj bi določili določene črpalke, koder bi redno prejeli obvestveno določeno količino, saj se ne utegne vsakdo nastavljal pol dneva in izgubljati čas in zaslužek. Tako se je večer zgodilo, da je zdravnik, ki mu je avtomobil za opravljanje službe nujno potreben, zaman zahteval prednost. V vozilu je imel le še malo bencina in morda je imel nujna pota k bolnikom, operaciji ali slično. V takih primerih, posebno zdravnikom, bi morali vselej pustiti prednost, če že na kak drug način ni mogoče urediti da bi zdravnik brez težav dobival pogonsko gorivo za svoja vozila. Torej: uredite, da bodo ljudje tisto, kar jim gre po strogih odredbah, dobivali brez težav in zamud!

in jih prepeljali do Braille, od koder so se naši mornarji srečno vrnil v domovino. Zdaj tekó prizadevanja, da se jim izplača denar, ki jim po zakonu pripada. „Vida“ je bil edini parnik sušaške paroplovne družbe „Jugolevant“ s tonazlo 1909 ton. Zgrajen je bil leta 1906. In je pripadel kategoriji dolge plovbe. Hrvatski mornarji so polni hvale o tovariški požrtvovalnosti ruskih mornarjev. Preživeli so mnogo strahu, preden jih je rešil ruski parnik. Crno morje je bilo zelo nemirno, zanašalo jih je sem in tja in bi bili vsi omagali, da ni srečno naključje privedlo tam mimo ruskega parnika. Čim bo v Zagrebu urejeno vprašanje izplačila, se bodo mornarji vrnili v svoje domače kraje.

Zadnje dejanje beogradske žaloigre Pogreb Otona Rajtlingerja in dognanja preiskave

Beograd, 23. oktobra. Žaloigra mladega poročanca Otona Rajtlingerja, ki se je obelil drugi dan po poroki s splitsko lepoticco Mašo Kukuljevo, je dopolnjena. Včeraj so ga pokopali. Nesrečni ženin je s seboj odnesel skrivnost, saj njegova žaloigra v celoti še ni pojasnjena ne policiji ne njegovim staršem. Otonovi prijatelji pripovedujejo, da je zelo ljubil življenje in da ni nikoli o ničemer tožil. Pravijo, da je bil pošten in vever mladenci. Govoril je prijetno in nikdar ni bilo iz njegovih ust čuti česarkoli, kar bi nagibalo k samomoru. Da je pa vendar obupal, je krivo najbrž to, da je hotel izpolniti častno besedo, ki jo je bil dal dekletu, zraven pa je tudi hotel izvršiti pokoro za nepokorščino nasproti staršem. V takem težkem razdvoju je žrtvoval svoje mlado življenje.

Ko so Otona pokopavali na beograjskem novem pokopališču in so se srca krčila od bolečine nad strtim mladim življenjem, mlada gospa Maša ni bila poleg. Poslala je samo velik venec z lepim posvetilom, sama pa je doma v sobici jokala za nesrečnim Otonom. Ko pa so se pogrebi razšli, se je tudi ona približala Otonovemu grobu. Dolgo je ihtela za mladencem, ki ji ga je usoda sicer namenila, a ji ni dovolila, da bi z njo delil zakonsko srečo. Mlada žena pravi, da je tudi njej sami velika uganka, kako se je Oton po prvem dnevu zakona in po polovici poročne noči mogel odločiti za samomor. Saj je bil vendar prepričan, da se bo tudi s starši vse lepo uravnalo in da bosta srečna v zakonu, čeprav starši niso dali privoljenja. In vendar je naposled klonil. To pa v trenutku, ko bi bil moral prevzeti nase breme odgovornosti za skupno srečo v zakonu. Mlada žena pravi: »Nikoli ga ne bom prežalila. Da sem ga iskreno in nesebično ljubila, bom pokazala s tem, da ne bom od Otonovih staršev zahtevala nikdar ničesar. Vem, bogati so, toda meni ni potrebno njihovo bogastvo. Zelela sem imeti samo Otona.«

Maša Kukuljeva-Rajtlingerjeva ni samo lepa, marveč je tudi prav bistra, mlada žena. Ima malo maturo. Je živahna dalmatinskega temperamenta. Med solzami pripoveduje zgodovino svoje ljubezni:

— Oto se je hotel z menoj poročiti že pred letom. Vedel je, da sem siromašnega rodu in da sem bila štiri leta kot gimnazistka gojenka Kola srbskih sester. Naj mi je sobico in mi ljubljani poroko, vendar je želel še en Božič preživeti pri svo-

jih starših. Zelo sem ga imela rada in sem na vse pristala. Nekega dne sem šla k njegovi materi. Pojavil se je tudi oče in nista bila prijazna z menoj. Obupavala sem in mislila na samomor. Tri dni nato sem dobila tisočak in brezplačni vozni listek za Split. Še enkrat sem se sestala z Otonom v stanovanju njegove matere. Tam je izjavil, da me ne bo poročil. Potem je rekel, da so ga k tak izjavi nagovorili. Odpotovala sem. Toda v Beograd sem se vrnila 5. septembra. Ko sem spet srečala Otona in so njegovi starši ravno bili na oddihu v Sloveniji, sem 15 dni stanovala pri njem. Zlagala sem se mu, da sem nameščena v Dr-

Konj je ubil skrbnega gospodarja Nesreča Jerneja Kende pri oranju v Selški dolini

Železniki, 23. oktobra

Po večdnevem dežju smo dobili nekaj lepših sončnih dni in kmetje hite s pospravljanjem zadnjih poljskih pridelkov. Po Selški dolini je pridelke krompirja kar zadovoljivo. Prav dobro je obradilo zelje. Ajda, glavno sredstvo za preživljanje kmečkega prebivalstva, pa ni ponekod niti semena vrnila. Krivo je bilo preveč dežja in zgodnja slana. Mnogi čebelarji so v skrbah, kako bo do prehrani čebelnih rodov čez zimo, ker primanjkuje medu. Dosti je čebelarjev, ki morajo že zdaj hreniti čebele s sladkorjem, ker na ajdi niso dobile potrebnega medu niti za prehrano čez zimo.

Spričo lepih dni so pa noči tem hladnejše. V noči od sobote na nedeljo je toplomer zdrknil globoko pod ničlo pihala je ostra

burja, in v nedeljo zjutraj nas je presenetil na krajih, kjer je stoječa voda že prvi led. ki se je držal do desetih. Pridnim gospodinjam sta mrzli veter in močna slana pomorila vse jesensko cvetje.

Pretekli ponedeljek okoli poldneva se je dogodila v Žalilogu pri Železnikih nesreča, katere žrtev je postal marljiv gospodar Jernej Kenda 41-letni posestnik je oral z dvema konjema, ki ju je pogansil njegov najstarejši, šestletni sinček. Priročni konj je bil Kendo, medtem ko je imel drugega izposojenega od prijatelja. Izposojeni konj, že priletna žival, se je pri obračanju na koncu njive zapletel v vprego. Kenda je pristopil in popravil vprego, konj je bil tedaj miren. Komaj pa je Kenda odstopil od konja, je ta iznenada udaril z zadnjim kopitom Kendo

Slavna nenadkriljiva umetnica Bette Davis v velikem Warner Bros-filmu

Želela sem si otroka

JUGOSLOV. PREMIERA TEGA FILMA JE V

Dve ženi v borbi za ljubezen istega moža...

Dve ženi v borbi za ljubezen istega otroka...

Tragedija dekleta, ki je storila to, kar ji noben moški ne bi nikdar oprostil!

KINO MATICI, tel. 22-41

Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

Kulturni pregled

Trije slovenski kiparji

»Novosti« z dne 23. t. m. so priobčile daljši, ilustrirani članek z naslovom: »Mladi slovenski kiparji Kalin — Pirnat — Putrih«. Kritiki, ki je podpisal s šifro — Zem., je spoznal dela te trojice na razstavi Neodvisnih v Zagrebu. Pisec pravi o slovenskem kiparstvu na splošno: »Čeprav je zastopano samo s tremi umetniki, je slovensko kiparstvo preko njihovih del pokazalo, da je tudi zanj že minila doba prazne skulptorske patetike, drobnih, lažnih lirizmov in suženjske onemoglega posnemanja prirode, skratka vsega istega podleganja izvenkiparskim, torej tudi izvenumetniškim zahtevam, ki smo jih sprejeli izza konca prejšnjega stoletja in ki so se držale zlasti na obodu umetniških dogajanj. Slovenska kiparska umetnost, ki je v svoji likovni problematiki podlegla zapadnoevropskim vplivom, dandanes živi in se izgrajuje od redkih posameznikov, ki umejo svoje pesniško doživljajske možnosti prevesti v umetniško obliko, jim dati plastično podobo in jih tako oti pred begom časa, ki v njem živimo in minevamo.«

O posameznih umetnikih iz navedene skupine daje pisec podoben prikaz; prostor nas sili, da se omejimo v tem poročilu na le kratke izveščke. Izmed trojice kiparjev med Neodvisnimi je Karel Putrih tisti, ki je umel iz dobre kiparske tradicije izbiti največ koristi za svoje delo in za svoje umetniško pojmovanje. Njegov šolanje ima svoje korenine v antiki

po Praksitelu in se končuje pri Maillolu: kakor da bi napravil most med tema dvema oporiščema in združil v svojem delu dvojne na videz nasprotujoči si pojmovanji plastike. Obstojni nede plastično načelo, ki se v Evropi po Rodinu naslanja v glavnem na graditev volumena in ki stremi po geometrično absolutni vrednosti, po našem čvrstem, kar je izven vseh slučajnih in trenutnih karakterizacij objekta. Karel Putrih je občutil ta osnovni zakon in je izven dvoma, da prav njemu podreja svoje doživljanje in vznemirjanja. Zagrebški kritiki dokazuje nato za estetsko razčlenbo razstavljenih plastik svojo sodbo o načelih Putrihovega plastičnega stvarjanja. Končno pravi: »Putrih kot kipar, ki je vedno vezan z realnostjo in jo vendar po zakonih svojega kiparskega prepričanja izpreminja, ne bi smel zapustiti te svoje poti, na kateri je najmočnejši. Kadar hoče dati kakšno, čeprav diskretno simboliko ali transponirati literarni doživljanje, takrat zavije na stranpot, kakor se mu je zgodilo pri kompoziciji »Harmonija«, ki ji je žrtvoval realnost.«

O Zdenku Kalinu meni zagrebški kritiki, da ne čuti volumena in njegovih zakonov tako izrazito in določeno kakor Putrih in skuša to spontano nadomestiti z neko stilizacijo, neko do malega izumetničeno deformacijo v blagih sorazmerjih. Kalina je navdušila egipčanska plastika s svojimi mimimi monumentalnimi oblikami. Kritiki sodi, da je ta vpliv pri Kalinu že preočit.

Izven vplivov je zanj značilno »skanjanje jasnih profilov, dokaj ostro rezanih gladkih površin in poudarjanje linije, ki lik določeno zapira. Tej liniji žrtvuje Kalin tudi realne možnosti telesa v prostoru ali v dotiku z drugo materijo«. Tudi pri tem kiparju označuje kritiki značilnosti vseh njegovih razstavljenih kipov.

O tretjem kiparju — razstavljalcu Nikolaju Pirnatu u sodi kritiki »Novosti«, da je pri njegovi plastiki zanimivo, kako do seza karakterizacije portretov čisto z nekimi vnanjimi atributi, ki so bolj prehodno zanimivi kakor pa trajno pomembni. »Puškinova glava« ni samo idejna skica v mavcu, marveč tipično idealiziran lik, kakršne se zahteva za narodni »memento«. Kritiki se ne strinja z načinom, ki ga kaže Pirnat pri nekaterih podobah in pravi, da

Še o našem jeziku

(Ob knjigi: Stanko Bunc, Pregled slovnice slovenskega knjižnega jezika.)

Kakor pred 5 leti S(slovenski) P(ravopis) tako pričujoči P(regled) vsem piscem podobnih priročnikov nujno nasvetujeta, naj še tretja oseba prečita rokopis ali vsaj prvi oddis.

Medtem ko se je za SP za tožilci glasilo še nekaj blagohotnih zagovornikov, se po ostrem napadu na Pr doslej še ni zganil dobrovoljni odvetnik, kakor da res velja tista latinska domislica: Quod licet Jovi, non licet bovi, — all po domače: Kar je za nuna, ni za Bunca. Pri vsem tem pa se ne morem ubraniti vtisu, da je SP imel razmeroma več nedostatkov, kakor pa jih je nepodpisani poročevalec našel v tedniku Slovenji 20. in 27. 9. za Bunčev Pr. Morda je primerno opomniti na zna-

menliti Molièrov izrek: »Vi ste zlatar, g. Josse«. To se pravi: all ne zveni iz kritike kolikor toliko tekmeč? Za par stvari, ki so gotovo popravila potrebne, naj se vloži listek: Errata.

Ob pregledovanju Pr-a se mi je posililo nekaj misli, ki naj jih objavim tu. Na s. 20. sem se vprašal: Kdo more biti tako breznačeln glede na izreke, da pred mikrofonom pusti koroški zbor, ki v isti sapi govori: »Tako dolgo, da bom prišel do nje... Dober večer, ljubo dakele, al' si se naspava že?« Ta ričet bom moral v radiu poslušati, dokler se plošča ne pogubi! Na s. 26. sem se spomnil Kreljevega stavka: Morje venkaje brusi blato. — V mojem rojstnem kraju še pogosto slišiš: venkaje, poleg venkaj. Da je ta repek isti kot v Aškerc-Kettejevih orodnikih: z dušjo žalostno, vidim šele tu. Stavil bi bil, da

ima jo štajerci zastarelo iz davnine: ribojon, kot Rusi!

Na s. 32 spada tale zgled, tiskan 2. X. 40.: Po gimnazjskih študijah se je V. Strukelj posvetil študiju zgodovine. — V ljudskih ustih je omahovanja glede spola na pretek. V Loškem potoku se govori: To so naše Jelene vrhe (žen.), prišel sem iz Jelenih Vrhov. — Blizu Smarne gore stoji Srednje Gameljne (ž.), izletniki so hiteli iz Gameljnov (je stalo v dnevniku meseca sept. 40.) Prof. Plemelj mi je pred 15 leti trdil, da se na Bledu sliši: iz Zaspja, Zaspaga, Zaspov!

Preostro je izrečen s. 34. tretji odstavek, saj rabimo lahko v ednini takele besede: spanec je boljši ko žganec. Enako milinec ali blinec, žličnik...

V žensko sklanjo brez obrazila (36) bi potislil takele žene in dekline: Agar, Carmén, Dagmar, Jedrt... a v nekem dnevniku se bere 26. 9. 40.: od sv. Jedrte!

Ako me na s. 37. Ksaver Ypsilanti vpraša, zakaj je psa laglje izrekljivo kakor pa ksa, mu ne bom vedel kaj odgovoriti. Tudi ne, zakaj sklanjam Vladimirja z j. Črtomira pa brez j (38). Za moj občutek ljudje preveč jotrjajo, na pr. Kotorja (radio 17. 5. 39). — Zagrebški Obzor je bil 4. X. 40. jotrjan: v Obzorju, a Pletersnik zahteva celotno za slov. obzor — rod. obzora! Zakaj ne ostanemo pri Prešernovem Homeru, pri Vladimiru kot Havličku (Kfest sv. Vladimir)! Prav po nepotrebnem se oddaljuje jemo od zgodovinsko utemeljenih oblik! Da je mesec ohranil čisti e, me veseli. Na s. 38. sklepam, da ne smem posnemati Prekmurcev, ki govorijo: iz Beltinec, reči moram: iz Beltinec. Sicer pa tudi običajni primeri m. rod. mn. brez »ov« niso več trdni, pogosto se čuje: vozov, včasih zobov, konjev.

Nobena slovnica doslej menda še ni ugo-

Edinicom Zveze kulturnih društev

Vsa narodna društva naj sodelujejo pri zbirki CMD

Velika nabiralna akcija Družbe Sv. Cirila in Metoda za zimsko pomoč naši meji je vzbudila v naši širši javnosti mnogo zanimanja in upravičeno lahko upamo, da bo 10. november v polni meri uspel in dokazal veliko ljubezen do našega malega človeka in našega skupnega doma.

Pri narodni zbirki pod geslom »Mal polož dar domu na altar« morajo sodelovati vsa podeželska društva. Zveza kulturnih društev v Ljubljani se je radevolje odzvala vabilu vodstva Družbe sv. Cirila in Metoda, da po svojih močeh in s svojimi edinicami pomaga pri izvedbi tega plemenitega pokreta. Je pa to tudi njena dolžnost, saj je ona v prvi vrsti poklicana služiti idealom naše

narodne obrambe in s prosvetnim delom vzgajati in krepiti narodni ponos in državljansko zavest. Bolj ko kdajkoli poprej je danes naša dolžnost, z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpreti idealne stremiljenja naše vodilne narodno obrambne organizacije.

Zato pozivamo vse v Zvezi včlanjene organizacije, da takoj po prejemu vabila pristopijo k delu v smislu navodil, ki so jih prejela od vodstva Družbe sv. Cirila in Metoda.

Za Zvezo kulturnih društev v Ljubljani
Predsednik: prof. Fran Jeran. l. r.
Tajnik: Verbič Dušan. l. r.

v levo stran prsi tako močno da se je Kenda zgrudil in je bil pri priči mrtev. Pokojnik je zapustil štiri neprekrbljene otroke v starosti od 5 mesecev do 6 let ženo taško in krog svojih sorodnikov. Nesrečna smrt priljubljenega gospodarja je zbrala mnogo sočutja, kar se je pokazalo zlasti danes pri pogrebu, ko so številni pogrebu spremili Jerneja Kendo do preračnega groba.

Pet rodov je dočakala

Pet rodov je dočakala preteklo nedeljo v Loku pri Črnomlju umrla posestnikova vdova Marija Vajsova. Ko še ni bila 18 let stara, se je pred približno 75 leti poročila z Janezom Vajsom, posestnikom v Loku pri Črnomlju, ki je imel tudi fižakarsko obrt in se ga gotovo še spominjajo vsi bivši uradniki v Črnomlju, ker je bil stalni voznik za uradne komisije. Od številnih otrok, katere sta imela že pred 25 leti umrl Janez Vajs in njegova sedaj umrla vdova, živijo samo še štirje. Hči Marija je poročena s Antonom Spreicerjem, posestnikom, gostilničarjem in dolgoletnim notarskim uradnikom v Črnomlju, katerega življenjski smo objavili lanske leto, ko je obhajal 80-letnico. Navedenih hči Marija je soproga javnega notarja Ivana Ušlaka in v Ljubljani, slednjih hči Breda je pa poročena z g. dr. Pečkom, zdravnikom v Brezicah. Ker ima g. Breda Pečkova, pravnikinja sedaj umrle Marije Vajsove, tudi že 4-letno hčerko Bredico in 2 leti starega Marka, je doživela pokojna Marija Vajs pet rodov kar je gotovo redek pojav, ki dokazuje vendarle krepko življenjsko moč našega naroda.

Domače vesti

Novi grobovi. Na oltar domovine in odgovorne službe je žrtvovale svoje življenje g. Otnar Krepel, prvi pilot Aeroputa in rezervni oficir. Njegova nenadna smrt je vzbudila iskreno sočustvanje in njegovim dragimi. Čas pogreba bo priobčen v dnevnikih med celjskimi novicami. — V Sarajevu je umrla gospa Amalijska Habunek, blaga mati ugledne ljubljanske trgovke ge. Tonči Koretičeve in gospe Ivce Nikoličeve. Nedavno se je podala na obisk k svoji mlađi hčerki, ki je v Sarajevu poročena z majstorjem in je do nesreči padla po stopnicah, si zlomila noge in je podlegla za srčno kapjo. Njeno truplo bodo prepeljali iz Sarajeva na Zale, od koder bo pogreb danes ob 15. uri. — V Mostah je umrla gospa Marija Zajčeva, bivša mesarica. Bila je v Ljubljani splošno znana in spoštovana. Pogreb ugledne pokojnice bo jutri ob 15.30 z Zaloške ceste 181 na pokopališče v Štepanji vasi. — Nadalje je umrla v Ljubljani gospa Emilija Krivčičeva, Blago pokojnico bodo jutri ob 16. spremlili z Zal k Sv. Križu. — V Nemški Loki na Kočevskem je umrl postar g. Drago Prinčič. Bil je zgleđen narodnjak, koroški dobrovoljec vnet Sokol in zvest opornik CMD. S svojim pridnim narodnim delom, za katerega seveda ni žel zaslužnega priznanja, si je zagotovil trajen spomin v širokem krogu znancev in prijateljev. Zapustil je vdovo s hčerko in sinom. — Pokojnim blaž spomin. Zahajmo naše iskreno sožalje!

Dajec
Dipl. optik
Ljubljana
PASAZA
NEBOTIČNIKA

Razpis natečaja za 8 profesorjskih in suplentskih mest na državni srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Rektorat glasbene akademije v Ljubljani razpisuje, na osnovi čl. 43. odstavka 3 v zvezi s členom 42 uredb o zakonsko močjo o umetniških šolah, sledeča profesorjska in suplentska mesta na srednji glasbeni šoli v Ljubljani: 1. mesto za solopetje, 1. mesto za teorijo, intonacijo in klavir, 1. mesto za orkester, zbor in klavir, 1. mesto za orgle in klavir, 1. mesto za violino in 3. mesto za klavir. Zahtevana kvalifikacija je razvidna iz čl. 42 uredb o umetniških šolah 3, 4. in 5. odstavke. Mesta so razporejena od VIII. položajne skupine navzgor in sicer 2 suplentski mesti VIII. skupine, 1 profesorjsko mesto VIII. skupine, 4 profesorjska mesta VI. skupine in 1 profesorjsko mesto IV/1 skupine. Vsak kandidat mora priložiti dokumente, ki dokazujejo, da je izpolnil pogoje, navedene v čl. 42 omenjene uredb. Ako se ni bil v državni službi, naj priloži tudi dokumente, ki jih zahteva § 3. zakona o uradnikih. Pravilno kolkovane in opremljene prošnje je treba v dvojnem izvidu dostaviti rektoratu Glasbene akademije v Ljubljani (Gospodarska ulica 8) do 15. novembra.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 85, z dne 23. t. m. objavlja uredb o dopolnitvi uredb o pomožni vojski državne obrambe, dopolnitev naredbe št. 4. o omejitvi prometa z motornimi vozili, pravilnik o nadzoru nad odtocnimi vodami naselij in industrijskih in obrtnih podjetij, pravilnik o sprejemanju in strokovnem izobraževanju uradnih pripravnikov pošto-telegrafsko-telefonske stroke, odločbo o maksimiranju cen spirita; konvencija o prisilnem in obveznem delu — ratifikacija Švice; konvencijo o pravicah združevanja in koaliranju poljedelskih delavcev — ratifikacija Švice in spremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbenec na območju dravske banovine.

Priprave za veliko narodno svečanost v Novem Sadu. Letos 22. novembra bo minilo 20 let, ko je srbska vojska slavno stopnja sprejeta vkorakala v Novi Sad. Ta častni jubilej so sklenili primerno proslaviti. Sklenjeno je bilo, da bo letos 22. novembra med 11. in 12. uro obnovljeno sve-

čeno vkorakanje in da bodo govorniki pravi isti govorniki kakor pred 20 leti. Popoldne ob 17. uri pa bo svečana seja mestnega sveta, na kateri bo izpregovoril slavnostno besedo župan dr. Miloš Petrović. Svečano sejo bo prenašal tudi beograjski radio. Zvečer bo prenos s proslave 85-letnice družstva »Srbsko narodno pozorišče«.

Za nove izredne profesorje na Akademiji likovnih umetnosti v Beogradu je profesorjski svet izvolil gg. Vladimira Filakovca, akademskega slikarja iz Beograda, Ilijo Kolarevića, profesorja beograjske tehniške srednje šole, in Kostjo Hakmana, višjega učitelja veščin na beograjski univerzi.

Pri pojavih zastrupljenja, povzročenih po pokvarjenih jestevinah je pravočasno uporabljena naravna Franz-Josef-ova grenčica dobro sredstvo.

Reg. S. br. 15.484/35.

Razstava slikarja Zorana Mušića v Beogradu. V Beogradu bo razstavil slikar Zoran Mušić član kluba Neodvisnih iz Ljubljane. Razstavljal bo skupno s slikarjem Franom Simunovićem iz Zagreba. Otvoritev razstave bo v nedeljo 27. t. m. ob 11. dopoldne v dvorani paviljona Cvete Zuzović na Malem Kalemegdanu. Na to prireditve slovenskega umetnika opozarjamo beograjske Slovence.

Dar CMD. Podružnica Družbe sv. Cirila Metoda v Mostah je izročila Družbi 265 din, ki so jih zbrali sosedje pok. g. Petjejana namesta cvetja blagopokojniku. Darovalec iskreno hvala! — Iz Ormoža je nakazal g. dr. A. Ban, odvetnik, iz kazenskih poravnav 437 din za CM. družbo. — Ženska podružnica v Celju pa je poslala 120 din, katere je darovala neimenovana družba za obmejni sklad. Vsem iskrena hvala!

Pokončujte škodljivce in bolezn

NA NJIVAH, V SADOVNJAKU, V KASČAH IN SHRANBAH - SKLADIŠČIH, VSAKOVESTNO GOLAŽEN V HISAH, STANOVANJH, NA VAŠIH OBLACILIH, HISA GOTOB.

Izključno s preizkušenimi in zanesljivimi sredstvi, ki jih na Vašo zahtevo sestavlja: poobl. agr. ing. FREZELJ, specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog), Ljubljana, Wolfova ul. 3, tel. 34-73.

Mesta v banovini Hrvatski. V Splitu je zborovala zveza društev mestnih uslužbenec banovine Hrvatske. Ob tej priložnosti je zveza tajnik dr. Žokaj predaval o mnogih potrebah hrvatskih mest in je med drugim navedel naslednje podatke: v banovini Hrvatski je 25 mest, ki obsegajo 1.455 kvadratnih kilometrov s 523.479 prebivalci. Takšno je stanje po ljudskem štetju iz leta 1931. Seveda je od takrat število prebivalstva nekoliko naraslo. Daleč nad drugimi mesti je Zagreb z 240.000 prebivalci. Po poklicih je večji del mestnega prebivalstva zaposlen v industriji in obrti. V posameznih mestih je mnogo kmečkega prebivalstva, kar je za hrvatska mesta posebno važno.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naproša vse podružnice, narodna društva in posameznike, ki so prejeli odklic in navodila v zadevi narodne zbirke dne 10. novembra 1940, da mu čimprej potrdijo prejem in naročijo potrebne tiskovine in bloke. Če kateri kraj ni prejel navodil pa bi hotel sodelovati, naj javi svoj naslov vodstvenim pisarni v Ljubljano, Beethovnova 2.

Jelačičev spomenik nameravajo postaviti. V Zagrebu se ni končala polemika, kako bo s spomenikom kralja Tomislava, ko se je začela druga zanimiva razprava o tem, da bi premetisti Jelačičev spomenik kam drugam z dosedanjega mesta. Kamen podstavka je iz Moslavine, v njem je precej železa, zato naglo razpada in bo treba v doglednem času obnoviti ce-

lotni podstavek. Strokovnjaki pravijo, da spomenik sploh ne stoji na pravem mestu, ker če se človek znajde sredi trga, spomenika ne more dobro videti drugam kakor takorekoč pod rep. Zda je Jelačičev spomenik najbolj priljubljen zbirališč golobov. Strokovnjaki sodijo, da bi kazalo spomenik z novim podstavkom postaviti na vzhodni del Jelačičevega trga pred palačo Mestne hranilnice. Seveda pa ima tudi sedanje mesto svoje zagovornike.

Maka Suhaneč, brusar, pridil domov; Mama je umrla, v petek bo pogreb. — Se-stra. —

Število duševno bolnih v Sloveniji narasča, kakor izkazujejo statistični podatki od leta do leta. Zato je tudi umljivo, da je moral OUZD za svoje člane temu dejstvu primerno ukiniti mesto skoraj da nezaposlenega specialista-nevrologa, ker je število blaznih in slabomnih zadnje leto doseglo skoraj 20%, in namesto njega nastavi prepotrebne blazniškega zdravnik-psihiatra. Vrh tega je znano, da ogromna večina živčnih bolezni pred vsem temelji na namišljenju in domišljiji, ki zato tudi sodijo v resor novega zdravnika, dočim se drugi bolniki upravičeno lahko porazdelijo med zavodove kirurške, ginekološke, interniste itd. ne glede na to, da mora biti vrhovni zdravnik večinoma na višku, kakor v vseh panogah, tudi v tej sedaj modernizirani disciplini.

Prvi gotiljev sadik južnega sadja je bil g. Tomo Dolovski, ki je te dni umrl po daljšem bolehanju v 68. letu starosti kot upokojeni kmetijski referent v Boki. Po rodu je bil iz Ludbrega na Hrvaškem in je že leta 1905 prišel v Boko kot kmetijski učitelj. Daleč naokoli ga je spoznala sleherni vas. Prvi je začel v Boki smotrno vzgajati južno sadje, zlasti pomaranče, limone in citronovce. Po prevratu si je uredil krasen razsadnik, v katerem je gojil in raziskoval razne vrste južnega sadja. Na rivieri od Splita do Ulicina so začele uspevati njegove dobro vzgojene in podnebju prilagode sadike. Njegovemu zgledu so sledili posamezni napredni gospodarji in tako je Boka dobila razsadnike, ki so močno zavirali uvoz sadik iz tujine. Sadeži iz pokojnikovega razsadnika »Albine« so v Dubrovniku, Splitu in drugih jadranskih krajih vedno vzbujali največje zanimanje. Tomo Dolovski si je s prizadevanjem za napredek južne riviere pridobil nemnoven sloves.

Telefonska centrala v Zagrebu je preobremenjena in jo je treba povečati. Namesto dosedanjih 10.000 bo Zagreb imel 11.000 telefonskih števil. Razširila se bo tudi mestna telefonska mreža. Krediti za vsa nova dela so že odobreni v višini 7 in pol milijona dinarjev.

Prva tehniška srednja šola v Boki. Iz Boke Kotorske poročajo, da je zbudila veliko zadoščenje vest, da dobi Hercegovni tehniško srednjo šolo. Ministrstvo za trgovino in industrijo je že odobrilo kredit 4 in pol milijona din za zgradbo nove šolske palače. Prizadevanja so bila dolgotrajna. Šola bo obiskovalna ne samo mladina iz Boke, marveč tudi iz Črne gore in drugih sosednjih krajev. Poleg tehniške srednje šole ima Hercegovni še nižjo gimnazijo in učiteljsko.

Kako potrebna je borba proti nepismenosti, priča naslednji primer, ki ga navajajo zagrebške »Novosti«. Podružnica »Napredka« je sklenila prirediti analfebetske tečaje v treh vaseh blizu Nove Gradice. Vas Drežnik šteje okrog 600 duš, od katerih jih zna danes komaj 20 pisati pa se to so večinoma žene, ki so po poroki prišle semkaj iz drugih vasi. Šolskih otrok je 80, vendar ne morejo obiskovati šole, ker je daleč, tako daleč, da pozni sploh ni poti do nje. Kmetje so voljni postaviti novo šolo, za enkrat pa bodo sprejeli v svojo oskrbo učitelja, ki bo naučil pisati in brati kakšnih 20 oseb, nakar bodo te dalje poučevale ostale.

Odgovornost lekarnarskega poklica je bila te dni dračistično izpričana v Beogradu, kjer se je moral neki magister farmacije pred sodiščem zagovarjati zavoljo napadu na izdane zdravila. Bilo je pred tremi leti. V lekarno je prišla šiviljska vajenka in naročila manjšo količino karlovarskih sol. Magister pa se je zmotil in ji je dal

SAMO SE DANES IN JUTRI napeti film letalskih senzacij AS DRUMOND, II. del KINO SLOGA — tel. 27-30 Danes ob 16., 19. in 21. uri.

oksalno kislino. Mlada šivilja je popila pi-jaco, isto je storila neka njena tovarišica in obe sta začutili težave v želodcu. Ker bolečine niso popustile, je bil lekarnar o tem obveščen in ko je spoznal zmotno, je dal protistrup. Zadeva se je že enkrat obravnavala pred sodiščem in je bil farmacevt oproščen. Toda višje sodišče je razveljavilo oprostitno sodbo in je zdaj sledila nova razprava. Farmacevt je bil zaradi premajhne pozornosti obsojen na 2 mesca strogega zapora pogojno za leto dni, na 600 denarne kazni in na 2000 din odškodnine.

Smrt petih zagrebških starčev v enem dnevu. Pretekli terek je zagrebška kronika zabeležila naslednji zanimiv primer: umrle so štiri ženske in en moški, ki so skupno steli 433 let. Vsak izmed njih je torej bil blizu 90-letnice, a najstarejša med njimi, gospa Marija Ruvarčeva, vdo-va predsednica apelacijskega sodišča, je štela celo 96 let. Najmlajši izmed vseh petih pokojnikov je bil moški, ki je štel »še-le« 80 let. Res redek primer, da je toliko Zagrebčanov doživelo tako visoko starost in da so vsi umrli v enem dnevu.

Koristne posledice, ker ni bilo mezdnih gibanj. V Zagrebu je gradbena delavnost zadnji čas prav živahna. Ne gre toliko za javne palače kakor pretežno za zasebne zgradbe. Gradbeno delavstvo je veselo zaposleno in zato ni bilo poslednjih nekaj socialnih pokretov, marveč so bile mezde po- višane po mirnem dogovoru.

Kam s hrvatskimi purani? Nedavno smo poročali o velikem dosedanjem izvozu puranov iz Hrvatskega Zagorja v Anglijo in druge evropske države. Izvoz puranov v Anglijo se je razvijal zlasti od leta 1891. dalje pa vse do sedanje vojne. Na Angleskem je ustaljen božični običaj, da mora biti na mizi puranova pečenka. Statistika iz leta 1935. kaže, da je odromalo to leto iz Jugoslavije več kot tri in pol milijona puranov v vrednosti blizu 42 milijonov din. Nekaj nad 3 milijone puranov je šlo naravnost v Anglijo, nad četrt milijona v Nemčijo, ostali pa v druge evropske države. Iz samega Zlatarja, ki je središče puranje trgovine, odroma letno okrog 45.000 puranov kljunov. Izvoz v Anglijo je letos docela preprečen. Zda se vodi v Nemčijo pogajanja o ceni. Izvoz puranov se bo pričel te dni in bo trajal do polovice decembra. Za izvoz so upoštevani samo mlajši purani od 7 do 9 mesecev. Ker bo letos precejšnje število puranov ostalo v domovini, bomo pač sami tudi zadovoljni, če si bomo lahko o Božiču omastili brado s puranjo pečenko.

Skrivnost krvavega stotaka v zvezi s preiskavo o roparskem umoru v Banjaluci sploh ni skrivnost in so bili štirje ugle- dni Banjalučani že izpuščeni. Poleg pose- stnika Ramizbege Begovića in Petra Rebrine sta bila zaslišana tudi šef trošarin- skega odseka Nasif Avgan in lastnik trgovine s čevlji Ibrahim Begović. Policija ju je zaslišala na podlagi govorice, da je bil pri kvartanju teh oseb opažen okrvavljen stotak. Preiskava je bila vsestranska in temeljita, nakar je policija nedvoumno do- gnala, da so vse govorice o krvavem sto- taku neutemeljene. Takoj nato so bili ome- njeni štirje možje izpuščeni. Policija pa je izvršila nekatere nove aretacije in hišne preiskave. Med drugim je bil prijat brez- poselni delavec Branko Pucarević, ki je že prej zagradil nekatere zločine. Skupno je zda zgradil pomora Poljkanove družine v preiskavi 15 osumljenec. Čeprav doslej še niso razkrinkali morila, so preiskovalni organi z javnostjo vred prepričani, da se bo to kmalu zgodilo.

Zdravnik in njegova žena oproščena hude obtožbe. Pred okrožnim sodiščem v Lomnici se je v terek končal proces proti dr. Aleksandru Pavloviću, sreskemu zdrav- niku iz Ljubovije, in njegovi soprogi dr. Jeleni Pavloviću, upravitelji bolnišnice v Ljuboviji. Državni tožilec ju je obtožil 17 prestopkov in sicer go. dr. Jelena 6, dr. Aleksandra 7, skupno pa še 5. Predvsem je navajala obtožnica, da nista obveščala pristojnih oblasti, kadar sta izvrševala odpravo plodu. Nadalje baje dr. Pavlović ni hotel nuditi zdravniške pomoči neki ženi, preden mu ni plačala honorarja, čeprav je bilo njeno stanje zelo resno. Zdravnica dr. Jelena Pavlovićeva pa baje ni hotela sprejeti iste bolnice v bolnišnico, preden je ni pregledala v svoji ordinaciji proti običajnemu honorarju. Nadalje je bila zdrav- nica obtožena, da je zahtevala od nekega moža 500 din, da bi sprejela njegovo ženo v bolnišnico. Gradivo je bilo zelo obsežno in je bilo zaslišano veliko število prič, katerih izpovedi so si deloma nasprotovale. Mali kazenski senat je slednjič opustil zdravniški par.

V smrt zaradi babjevernosti. Iz Požar- revca poročajo, da je zbudila pozornost smrt ugledne kmetice Milke Mišičeve iz bližnje vasi Dubravice. Vzrok njenega obupa je bilo kar nenavaden babjeverstvo. Milka je imela že dalje časa pri sebi ste- kleničico, o kateri je bila prepričana, da ji prinaša srečo. Pri delu na njivi pa je ste- kleničico izgubila. Iskala jo je do večera, potem pa je bila tako izčrpana in obupa- na, da se je obesila v prepičanju, da je posled njene zemeljske sreče konec.

Iz Ljubljane

— JNAD »Jugoslavije«. Kompromis, ki sta ga obe listi sklenili na III. izrednem običnem zboru 8. aprila 1940, je bil prekr- šen. Na podlagi tega dejstva je predsednik B. Zidarić sklical izredni občni zbor, ki bo dr. drevi ob 20.15 uri v društveni čital- nici. Nujno je, da se enkrat za vedno razči- sti orientacija našega društva, ki naj ne bo konservativna, temveč sodobna. Dana- šnji izredni občni zbor bo o tem odločal, za- to je potrebno, da se ga članstvo udeleži polnoštevilno. Zaradi lažjega vzdrževanja reda in discipline na izrednem običnem zboru, imajo pristop nanj le člani. Tovariše absovente prosimo, da gornje upoštevajo. Tajnik I.

— Slavni pianist Nikita Magalov je v Ljubljani oznan od svojega prvega nasto- pa v sredini decembra lanskega leta. Ta- krat si je na mah osvojil simpatije našega koncertnega občinstva. Magalov je velik umetnik, ki je popolnoma opravičil vse najpše nade in tudi najsmelejša prerok- vanja, ki sta mu jih dala njegova profesor- ja slavni Ravel in Izidor Filip. Magalov je neobičajno muzikalen, njegova tehnika pa tako dovršena, da ga smatramo za naj- rafiniranejšega mojstra klavirja in suve-

rena najtežjih problemov. Koncertiral bo v Ljubljani v ponedeljek 28. t. m. ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice do- bite v knjižarni Glasbene Matice. —

— Rezervni oficirji, člani ljubljanskega pododpora udruženja rezervnih oficirjev, ki se žele udeleževati letonjih tečajev za ja- hanje, naj se čimprej zgledajo v pisarni pododpora zaradi vpisa v ustrezni seznam. Poslovne ure so vsaki ponedeljek, sredo in petek ob 18. do 19. uri v Kazini, II. nad- stropje. Prijave zaključimo dne 30. oktobra 1940. — V soboto 26. t. m. bo medgarnizijska večba, kateri mo- rejo prisostvovati tudi rezervni oficirji (v uniformi). Sestanek bo najkasneje do 9. ure v Goricanah pri Medvodah pri škoifi- skem dvorcu, kjer jim bo generalstabi kapetan I. kl. Mihajlo Mitić obrazložil si- tuacijo ter jih nato vodil do konca večbe. Uprava pododpora.

— Prošnja siromašnega dijaka. Talen- tiran fant z dežele, ki se z instruktijami sam prebija skozi gimnazijo, se obrača na dobre ljudi s prošnjo, da bi mu pomagali do zimske suknje. Naslov študenta, ki ga v vsakem pogledu toplo priporočamo, je na razpolago v dnevni redakciji našega lista.

— Večrinski živilski trg ni prinesel bi- stvenih izprememb v cenah. Dobro zalo- žen in obiskan je nudil običajno sliko glavnih tržnih dni. Ker se bližajo prazniki vseh svetnikov, je bilo to pot napredaj precej nagrobnega cvetja, ki začudo ni še dražje kakor lani ta čas. Lahko pa se to zgodi, zlasti če bo povpraševanje močnejše. Trdi- tev, da se je v duhu časa vse podražilo, utegne priti prav celo prodajalkam cvetja. Krompirja v drobni prodaji je bilo precej in je ohranilo staro ceno 1.75 din. Komur ni za pretirane cene, gre rajši po krompir, ki ga prodajajo v mestni stojnici. Kljub ugodnemu vremenu je bilo spet občutno premalo napredaj krompirja na debelo. Ko- maj okrog deset voz so prpeljali kmetje, večina z dolenske strani. Dolenci prodaja- jo krompir na debelo po 1.75 do 1.90 din, neki kmet z gorenjske strani pa ga je poizkušal prodajati kar po 2 din, češ, da je gorenjski krompir dosti kvalitetnejši od dolenskega. Zelja je letos kar zadosti in ga je bilo večeraj dvajset vozov. Prodajali so ga po 60 do 80 par kg. V drobni prodaji pa so kupovali zeljnate glave po 1 do 1.25 din. Na razpolago je bilo tudi nekaj gob, katerih cena je močno narasla, saj so pro- dajali gobane po 30 din kg. Po starih cenah si dobil na pretek raznovrstne zelenjave. Sada pa ni bilo mnogo in je bilo tudi pri- merno drago. Zimska jabolka druge vrste so po 6 ali 7 din kg. Hrušk pa itak skoraj ni. Grozdje je spet močno poskočilo in so prodajale kmetice domače, belokranjsko grozdje že po 8 din kg slabše vrste.

— Za vsesvetko akcijo je daroval stalni dobrotnik ljubljanskih revežev kl. pa kakor doslej, tudi zdaž noče biti ime- novan. Znesek din 2.000 za kar se vr- hovni socialni svet nališne zahvaljuje. Zanimanje za vsesvetko akcijo je vsak dan večje in prodajanje nakaznic uspeva zelo lepo. Breme socialnega skrbstva, ki so bila zadnja leta že izredno velika, so postala letos še večja. Zato je letos tem bolj potrebno, da se prav vsi meščani ži- vo zavedajo dolžnosti, ki so jih tudi njim naložile izredne razmere. Naraščajo- ča draginja res ni nikogar obvarovala, zato je razumljivo, da je tem bolj priza- dela revež in napravila njihovo še itak grenko življenje še trpkiješe. Vrhovni so- cialni svet upa, da bo dobrosrčni neime- novani darovalec našel obilnih posamel- cev. Počastimo rajne z dobriimi deli!

— Prihodnje sredo bomo imeli v Ljub- ljani priliko slišati najnovejši izum v stav- bi klavirjev. Tvrdisa Forster bo poslala v Ljubljano svoj najnovejši izdelek, ki ga imenuje Quattrokor - Super - Flügel. Na njem bo igral sloveči nemški pianist dr. Edvard Weiss. Koncert bo v sredo 30. t. m. ob 20. uri v mali filharmonični dvora- ni. —

— Novi posebni začetiški plesni tečaj za dame in gošpode, otvori Jenkov plesni zavod v Kazini-Zvezdi ta ponedeljek 28. t. m. ob 20. uri. Informacije in vpisovanje proti legitimiranju vsak dan ob 11. ure da- je. Počebne plesne ure dnevno. Študenti (-nje) popust. —

— V soboto 9. novembra — elitni ruski ples v vseh zgornjih prostorih »Zvezdet. Koncert. Bar. Dva žakla orkestra. —

SOKOL

Vaditeljski zbor Sokola Ljubljana—šiska obvešča svoje članstvo, naraščaj in deco, da spremeni z 28. oktobrom urnik telo- vadbe, ki bo nadalje sledeč: ob torkih in četrtkih: moška deca od 18. do 19. ure, moški naraščaj od 19. do 20.15, člani od 20.30 do 22. ure. Ob sredo in petkih: ženska de- ca od 18. do 19. ure, ženski naraščaj od 19. do 20. ure, članice od 20. do 21. ure. Vpisovanje pri posameznih oddelkih se za- ključuje s 1. novembrom.

Iz Radovljice

Dr. ŠAREC,
Radovljica,
ORDINIRA
zanaprej v novi hiši nasproti
dr. Slivnika. Telefon 5202.

RADIO

Četrtek, 24. oktobra
Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 12: Operetna muzika. — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Harmonika (g. R. Pilihi). — 14: Poročila. — 18: Za vesele ljudi (Radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. A. Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.25: Nac. ura. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Domači kvartet. — 20.45: Simfonična glasba (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.
Beograd 19.40: Narodna glasba. — 20: Koncert orkestra. — 21: Klavirske sklad- be. — 22.40: Vesela muzika in ples. — **Zagreb 17.45:** Koncert solistov. — 20: Operni večer. — 22.10: Vesela muzika. — **Praga 19.35:** Mali orkester. — 20.20: Zvoč- na igra. — 21.40: Nemška glasba. — **So- fija 19.50:** Plošče. — 20.10: Pester glasbeni spored. — 22: Klavir. — 22.20: Bolgarske pesni in plesi. — **Berlin 19.20:** Veliki orkester. — 20.15: Alzaški skladatelji. —

tovila, kako se v tožilniku glasio oba imena, narejena iz lastnih. Raba je takade: berem »Slovenca«, celega kovača je pla- čal, na gorenjska stopimo, šemberlena vze- mi (S. 9. 2. 40). Slično: delavec je pro- glašen za protidržavnega elementa (S. 11. X. 38, str. 3). V shv. veljajo pa za neživa bitja.

S. 39. bi smela izrečno zavreči rusko- gorško-časnarske oblike: kaša z jetrcami. Za dvojnoslovca Tesniera bi bil ovir- rek: dvem ali trem pesmim (LZ 1940. 100). Menina planina je razdirlan škrt v naši skladnji (4), saj pospešuje takele zve- ze iz tuščine: alfa čaj, Elida mlo. Tu bi morali pisati: čaj alfa, mlo Zlatorog itd. Vendar naša planina je v jedru nedolžna: Meni(h)na, meniška. V visoki slog redko prodre nesklonljivost, kakršno ponazarjuje: tvojih mramorilni prelest (pesni Kresnice in snežinke, 1925, 36). V shv. pa je tega blaga dovolj, glej beograjski mesečnik »S. 41. 1937 (164—167).

S. 41. opozarja telegrafiste na Morsove znake (ne Morsejeve). Na tukjo alibi (43) postavim poudar, da popravim neki novejši slovar, ki zahteva akcent na srednjem zlogu.

Opisno stopnjevanje (45) se mi tukaj zdi bolj prikazano kakor pa v šestero- očetni Slovenci za III. in IV. r. šesterica piscev namreč trdi, da se z »bojlo stop- njujejo pridevniki na —an. Kaj pa krasen, glasen itd.! V tem poglavju mi je šinil na um muhasti pomen primernika, ki lahko manj pove nego nasebnik: starejši gospod šteje manj let ko star gospod! Novinka se mi zdi relativ (46) za elativ, t. j. vi- soko stopnjo.

Dvومن je zgled: učim se od junakov. Dober, ako pomeni: ravnam se po njih (63). (Konec jutri) Anton Debeljak

Zapiski

Solohov v slovenskem prevodu. Založba Umetniška propaganda je uvrstila v svoj program največji epos sodobne ruske lite- rature, M. Solohova roman v štirih knji- gah »Tih Don«. Četrtili del romana je izšel

18 dobrih zidarjev

sprejemem za Blejsko Dobravo dne 30. in 31. oktobra t. l. Plača 8.— do 10.— din na uro, vožnja po železnici se povrne. Zglasiti se je pri vodstvu podjetja inž. Jos. Dedek pri hydrocentrali v Vintgarju.

nedavno in pisatelj je prejel zanj letošjo državno nagrado za literaturo. Roman bo prevajal Josip Vidmar.

Češka filharmonija v Berlinu. Češka fil- harmonija bo še v tej sezoni gostovala pod Tallichovim vodstvom v Draždanih in v Berlinu.

»Savremeni« je priobčil v najnovejšem zvezku uvodnik dr. Ilije Jakovljevića »Te- meljni suradnje medu narodima«. V njem odločno zavrača članek, ki ga je objavil v rimski reviji »La difesa della razza« z naslovom »O Morlakih, potomci ilirov« nek Zilka Bobić. V zvezku so nadalje pe- smi Tina Ujevića, Ilije Jakovljevića, Vlada Vlaisavljevića, Mata Rukavine in Husnija Čengića, prvo dejanje drame Milana Bego- vića »I Lela čel nositi kapelne«, nadalje dva prav zanimiva literarna esaja: Stjepana Kastropila o Guillaumu Apollinairu in Ta- tjane Ferković o Aleksandru Blokmu. Med ostalimi članki omenjamo Vjekoslava Ma- jerja »Feliton o zlatu i blatu«, A. Robin- sonov članek o Virginiji Woolf in pregled sodobne grške književnosti.

Monumentalna zgodovina Rusije v nem- škem jeziku. V tedniku »Das Reich« poroča Fritz Nemitz o delu profesorja vzhodne evropske zgodovine na berlinski univerzi Karla Stählina »Geschichte Russlands«, ka- tere četrti zvezek, ki že sam šteje 1135 strani, je nedavno zaključil monumentalno delo. Stählinova »Zgodovina Rusije« je naj- večja, kar jih je bilo kdaj spisanih v nem- škem jeziku. Obravnava vsa razdobja ru- ske zgodovine od najstarejših dni do pro- pada carističnega imperija. To zgodovino odlikuje po sodbi omenjenega kritika pred- vsem dejstvo, da je pisec uporabljal zlasti za novejšo zgodovino vse dostopne vi- re, med njimi tudi znan

Iz Celja

— Tragična smrt goslinčarke. Gostilno »Pri Lovcu« na Ložnici pri Celju je imela v zadnjem času v najemu 40letna goslinčarka Matilda Pocačova. Včeraj zjutraj pa so našli Pocačovo mrtvo v njeni spalnici poleg gostilne. Pocačova je bila prišla v turek zvečer v svojo sobo, kjer je položila v šaf in zažgala, potem pa legla v posteljo. Strupeni plini, ki so se širili iz tlečega ognja po sobi, so Pocačovo zadušili. Pocačova je bila ločena. Samomor je izvršila najbrž zaradi družinskih razmer. Njeno truplo so po komisijem ogledu prepeljali v mrtvašnico na bolniškem pokopališču.

— Člani Vodniške družbe naj blagovito poravnati letošnjo članarino čimprej pri celjskem poverjenstvu Vodniške družbe v podružnici »Jutra« v Kocenovi ulici. Poverjenstvo sprejema tudi nove člane.

— Šahovski turnir. V 15. kolu spominjskega turnirja dr. A. Schwaba, ki ga prireja šahovski klub Gaberje, so bili v turek zvečer zabeleženi naslednji rezultati: F. Šcörgö: Hajsinger 1:0, Verčkovnik: Golja 1:0, E. Šcörgö: Medved 1:0, Slimšek: Rajšek 1:0, Eših: Pukmajster 1:0, Mirnik: Habensuš remis, Regner: Faja 0:1, J. Schneider: F. Schneider 1:0, Partija Domajnko: Ahtik je bila prekinjena. Prekinjeni partiji: F. Šcörgö: F. Schneider 1:0, Eših: Domajnko 1:0. Stanje po 15. kolu: F. Šcörgö 14, J. Schneider 13 in pol, Fajs 12 (1), Golja 11, Mirnik in Verčkovnik 10 in pol, Habensuš 9 (1), E. Šcörgö 9, Slimšek 8, Eših 7 (1), Regner 6 (1), F. Schneider 5 in pol, Domajnko 5 (1), Hajsinger 4, Medved 3 (2), Rajšek 2, Ahtik 1 (1), Pukmajster 0 točk.

— Rezervne oficerje vabimo, da se v polnem številu udeležijo družabnega večera, ki bo skupno z aktivnimi oficerji drevo ob 20. v Oficirskem domu v Celju. Brez družinskih članov. — Pododbor UROIR v Celju.

— Dijaški kuhinji je darovalo uradništvo davčne uprave v Celju 130 din namestno venca na krsto ge. Marije Grahove, soproge višjega davčnega inspektorja g. Draga Grahovca v Celju.

— Na goslinjski in kmečki nadaljevalni šoli bo po nekdanji letos. Učenci naj se javijo v pisarni šolskega upravitelja, učence pa pri učiteljici ge. Antoniji Kovačevi na II. deski narodni šoli v Komenskega ulici.

— Nesreča pri delu. Pri delu je padel 18letnemu pastirju Alojzu Siemensku od Sv. Matevca pri Braslovcah hlobo na levo nogo in mu zmečkal prste. Siemenska so oddali v bolnišnico.

— Šolski poslovniki večer odlični sokolski delavci sestri Mirki Grudnovi-Luzniški in dr. Alojzu Siemensku od Sv. Matevca pri Braslovcah hlobo na levo nogo in mu zmečkal prste. Siemenska so oddali v bolnišnico.

— Na celjskem trgu cene stalno naraščajo. Najbolj zmerne je še podražitev na ribjem trgu. Zlasti sladkovočne ribe prodajajo zdaj po 25 din, postrebi po 45 din, cene savinskih belic pa se ni spremenila in je 12 din za kg. Cene na celjskem ribjem trgu so še vedno nižje nego v drugih mestih.

— Slepec je umrl v hotelu. V turek zvečer so našli v hotelu »Zvezdi« v Gosposki ulici v Celju v sobi, v kateri prenočuje reveži, nekega slepega mrtvega. Slepec, ki so ga poznali samo po imenu Karel, se je preživil z igranjem na harmoniko in petjem. V spanju ga je zadela kap. Truplo so prepeljali na bolniško pokopališče.

Iz Maribora

— Osebnost. Diplomiran je bil na visoki šoli državne glasbene akademije v Zagrebu naš rojak g. Kalcic iz Trnca pri Račju. Glavni glasbeni stroki sta mu orgle in kompozicija. Cestitamo!

— Novo javno telefonsko govornico so postavili na prostoru pred glavnim postajnim poslojem. Bila je zelo potrebna!

— Ker se je v nedeljo vozil z osebnim avtomobilom. Oblast je kaznovala nekega mariborskega meščana z globo 5000 dinarjev, ker se je v nedeljo peljal z avtomobilom.

— Tečaje za učenje rusčine organizira »Vzajemnost«. Zanimanci se lahko prijavijo ob torkih in petkih ob pol 20. uri v društvenih prostorih v Frankopanovi ulici št. 1. — Otvoritev predavanja v novi predavalnici »Vzajemnost« ob 30. t. m. ob 20. uri v Frankopanovi ulici št. 1. Predaval bo g. Petecjan o korporativnem, dirigiranem in načrtnem gospodarstvu.

— Mojska izpitna predavanja. Prihodnji teden se prične tečaj mojskih izpitnih predavanj, ki ga priredi mariborska poslovna Zveza za pospeševanje obrta zbornice za TOI. Interesanti naj se prijavijo v poslovniški pisarni v Vetrinjski ulici št. 11 med dopoldnevnimi uradnimi urami.

— Dobro srce Maribora. Prihodnje dni bo pobiral nabiralec Podpornega društva za revne učence članarino. Dobre prijatelje mladine naproša odbor, da v sedanjih težkih dneh ne odreže svoje podpore.

— Srednjeveški Maribor. V petek 25. t. m. bi moralo biti v Ljudski univerzi predavanje dr. A. Oevirka o pisatelju in družbi. Predavanje je preloženo na začetek novembra, pač pa bo predaval 25. t. m. prof. Franjo Baš o srednjeveškem Mariboru.

— Predavanje odličnega poznavalca naše krajeve zgodovine bodo pojasnjevale skice in načrti srednjeveškega Maribora.

— Šahovske novice. Predsedničjim so bile odigrane prekinjene partije v prvenstvenem šah. tekmovalcu SK Železnica. Prof. Stupan je dobil partijo proti Brešu. Dasko proti Ketišu, Maroti proti Bienu, Regoršek proti Babiču, Ketiš proti Nosanu, prof. Stupan proti Nosanu. Remizirali so Maroti in Breš, in Marvin, Nosan in Babič. Stanje: Dasko 8, prof. Stupan 7, Maroti 6, Regoršek in Marvin 5 in pol, Ketiš in Breš 4, Bien 3 in pol, Babič 3, Nosan 2, Čerčalić 1 in pol.

— Krznarstvo P. Semko, Aleksandrova 12, vam nudi ceno kožuho in krznarske izdelke. (—)

— Nočne ribe in znamenja. Včeraj dopoldne je veliki kazenski senat obsodil 27 letnega Josipa Ranta na leto dni strogega zapora, 25letnega mehanika Petra Lešana na 10 mesecev strogega zapora, slikarskega pomočnika Alojzija Zorka pa na 6 mesecev strogega zapora, ker so v noči na 1. septembra t. l. s katarinom načrtali po raznih hlačih v Mariboru, na Pobrežju in Studenčkih ribe in znamenja, s čimer so prišli v n. kržkije z določbami zakona za zaščito države.

— Štiri sode vina v potok. Tukajšnjemu državnemu tožilstvu so bili ovaden trije goslinčarji iz Spodnje Volčine, Sladkega vrha in Selcev v Slovenskih goricah, ker so

točili pokvarjeno vino. Organi pristojnega oblastva so jim izlili 4 sode vina v bližnji potok. Zaradi množanja pritožb o pokvarjenem vinu, ki ga točijo v zadnjem času zlasti na deželi, je sedaj kontrola gostilni poostrena.

— Cigavi sta kolesi. Na Pristanu in v Sodni ulici so našli dve kolesi, ki ju lastnika dobita na policiji.

— Odklonjena prošnja — nova prošnja okoliških občin. Občine Hoče, Rače-Fram, Slivnica, Sp. in Zg. Poljskava so se obrnile na ljubljansko železniško direkcijo s prošnjo, da bi se tovornemu vlaku, ki odhaja iz Maribora okoli pol 24. ure, priključila dva vagona, v katerih bi se obiskovalci gledališča lahko vračali domov v kraje ob progi Maribor-Pragersko. Prošnja je bila odklonjena. Zda pa so navedene občine naslovile na železniško direkcijo novo prošnjo, po kateri naj bi se priključila dva ali vsaj en vagon praznemu stroju M. 1153, ki odhaja iz Maribora kmalu po omejenem tovornem vlaku in ki redno vozi v Pragersko za prevzem tovornega vlaka

Gospodarstvo

Problematična vrednost naših indeksov cen na drobno

Ze ponovno smo se na tem mestu bavili z vprašanjem naših indeksov cen. Narodna banka je se uvidela potrebo reforme načina ugotavljanja indeksnih števil in je napovedala izdajo novega indeksa cen v trgovini na debelo, ki bo izračunan po metodi merjenja (tehtanja), pri čemer bo vsako blago v indeksu upoštevano v onem obsegu, kakor se troši v vsakdanjem življenju.

Ponovno smo tudi opozorili na potrebo, da bi študijski oddelki Narodne banke pričeli oddajati indekse življenjskih stroškov, ki bi moral biti prav tako sestavljen po metodi merjenja. Kot nekaj nam domestek za indeks cen življenjskih stroškov se danes uporabljajo pogosto številke Narodne banke o indeksu cen na drobno, ki ga Narodna banka objavlja za 10 največjih mest v Jugoslaviji. V mesečnem statističnem poročilu za avgust je objavila Narodna banka podrobne podatke o cenah v teh 10 mestih, ki tvorijo osnovo za izračunavanje indeksa cen v trgovini na drobno. Pregled objavljenih cen nam zgornjo potrjuje, kako nujno je potrebna reforma tudi v pogledu izračunavanja indeksov cen v trgovini na drobno. Ob enem nam kaže vso problematičnost teh indeksnih števil. Ze same cene, ki so objavljene v tem pregledu, nam jasno pričajo, da ni nobenega sistema pri ugotavljanju cen, zlasti v pogledu upoštevanja kakovosti, zato te cene po večini ne ustrezajo dejanskemu stanju.

Naj navedemo le nekaj primerov. Iz pregleda (za september) je razvidno, da stane kg soli (drobne) v Ljubljani in Cetinju 4 din, v vseh ostalih mestih pa 1.50 din. Znano je, da je sol monopolni predmet in da je v vseh državah enaka. Na drugi strani nam pregled kaže, da se je v Beogradu, Skoplju in Nišu od lanskega septembra sol pocenila od 3 na 1.50 din, v Zagrebu, Sarajevu in Banjaluki od 2.50 na 1.50 din, medtem ko je v Ljubljani ostala nespremenjena na višini 4 din, na Cetinju pa se je cena dvignila od 3.50 na 4 din. Te številke so brez dvoma pogrešne.

Za moko navaja seznam, da stane v Beogradu in Splitu 9 din, na Cetinju celo 9.75 din, v Zagrebu 8.75 din, v Banjaluki 8.50, medtem ko naj bi stala moka v Skoplju le 4.25 din in v Nišu 4.50 din, in da Ljubljano pa je navedena cena 5 din, in da Sarajevo 5.50 din. Očitno so ponekod vzeli novo ceno za moko »0«, drugod ceno za krušno moko, zopet drugod pa povprečje med obema cenama, medtem ko so za lanski september menda povsod vzeli ceno za moko »0«. Le tako si je mogoče razlagati velike razlike v obsegu podražitev tega za prehrano in merilo draginje tako važnega predmeta. Tako upošteva beograjski indeks pri moki od lanskega leta podražitev za 157%, skopeljski indeks pa le podražitev za 21%.

Številke, ki se nanašajo na cene mesa, kažejo prav tako veliko površnost v ugotavljanju teh cen. Goveje meso naj bi se v Banjaluki od lanskega septembra do letošnjega septembra podražilo za 62%, v Cetinju za 60%, v Ljubljani za 50%, medtem ko naj bi znašala podražitev v Nišu le 30%, v Sarajevu 18%, v Zagrebu 17%, za Skoplje pa je navedena ista cena kakor lani, češ da se goveje meso tam sploh ni podražilo. Na prvi pogled je jasno, da take številke, niti daleč ne ustrezajo dejanskemu stanju.

Podobna nesoglasja so tudi pri cenah za jedilno olje. Tu nam pregled navaja za Beograd in Skoplje ceno 40 din za liter, medtem ko naj bi stalo olje v Ljubljani 29 din, v Zagrebu pa le 26 din. Iz primerjave z lanskim septembrom pa sledi, da se je olje podražilo v Skoplju za 185% (od 14 na 40 din), v Banjaluki, v Sarajevu in Banjaluki za 100% (od 16 na 32, odnosno od 14 na 28), v Beogradu za 90% (od 12 na 40), v Ljubljani za 61% (od 18

Izgube naše trgovinske mornarice

Doslej smo izgubili 6 ladij s 45.000 tonami

Naše parobrodne družbe so objavile seznam parnikov, ki smo jih izgubili v sedanjih vojni. Tako je parnik »Carica Milica« s 9.950 tonami naletel 18. novembra na mino ob vzhodni obali Anglije. Parnik »Slava« s 7.500 tonami je 17. marca prav tako naletel na mino v bližini angleške obale, parnik »Labud« s 8.700 tonami pa 20. junija na poti iz južne Afrike v Liverpool. Parnik »Rade« s 5.600 tonami je bil v začetku avgusta torpediran ob zapadni obali Afrike. Parnik »Vido« s 3.700 tonami je na poti iz Carigrada v Brailo 6. oktobra naletel na mino v Crnem morju. Parnik »Orao« s 8.250 tonami je bil 16. oktobra torpediran v bližini Gibraltarja. V celoti smo izgubili 6 parnikov s skupno težo 45.000 brutto registrskih ton.

Ob koncu leta 1939 je štela vsa naša trgovinska mornarica 425.500 brutto registrskih ton (ob koncu leta 1938 442.700), tako da predstavlja izguba gornjih 6 parnikov nekaj več nego 10% celotne težo, od katere pa odpade 326.450 brutto registrskih ton na 77 ladij za dolgo plovbo, med

proti Kotorih. Spritno velikega narodno kulturnega poslanstva, ki ga ima naše mariborsko gledališče za vse območje ozemlje, je pričakovati, da bo ta prošnja ugodno rečena, saj ni pri tem prizadeto le naše gledališče, ampak tudi lastniki mariborskih javnih lokalov, saj bi se morali obiskovalci do 0.20, ko odhaja stroj zlasti v zimskem času nekam zateči.

— Dekle je pobegnilo s doma. Z Vojašniškega trga št. 2. je izginila neznanu kam 15 letna Jozica Zagorškova. Starši so o njenem pobegu obvestili policijo, ki poizveduje za dekletom.

— Mrtvec pod naloženim vozom. V gozdu nad Belšakom pri Prevaljah je vozil posestnik Ivan Srebre proti domu voz, naložen s steljo. Na strmini pa se je voz nevarno nagnil. Srebre je brž skočil na dotično stran in se upri ob voz, da se ne bi preuklenil čez strmino. Bil pa je preslaboten za ta napor. Čez nekaj ur so ga mimoidoči potegnili mrtvega izpod naložene ga voza.

na 29) in v Zagrebu za 70% (od 15.33 na 26 din).

Se večje so razlike pri obuvi in obleki. Primerjava navaja, da stanejo moški čevlji v Cetinju, Banjaluki in Nišu 125 din, v Splitu 220, v Zagrebu 265 din, v Sarajevu 280 din, v Ljubljani 295 din, v Beogradu in Splitu 300 din, v Novem Sadu pa celo 400 din. Tako ogromne razlike so možne le, če se vzamejo razne kakovosti čevljev. Pri računanju indeksa cen pa je naravno, da se mora vedno upoštevati ista kakovost. Prehod od ene kakovosti na drugo nam pokaže, kakor v Skoplju, podražitev za 130%. V ostalem sledi iz pregleda, da so se moški čevlji od lanskega septembra podražili v Novem Sadu za 82%, v Beogradu za 57%, v Zagrebu za 60%, v Sarajevu za 40%, v Splitu za 10%, na Cetinju pa se po tej primerjavi sploh niso podražili.

Nemogoče je tudi, da bi se moške nogavice podražile na Cetinju za 87%, v Beogradu za 83%, v Novem Sadu za 70%, medtem ko naj bi v istem času znašala podražitev v Nišu le 28% in v Sarajevu le 17% itd.

Enaka nesoglasja opazamo tudi pri objavljenih cenah standardnih industrijskih izdelkih. Nemogoče si je zamisliti, da bi električna žarnica za 25 vatov stala na Cetinju 30 din, v Banjaluki pa le 12 din, odnosno da bi se električna žarnica podražila v Beogradu in Skoplju za 6%, odnosno da bi se v Sarajevu celo pocenila za 6.5% in da bi v Banjaluki ostala nespremenjena cena, medtem ko bi znašala podražitev v Ljubljani 12%, v Zagrebu 17.5% in na Cetinju 20%.

Seznam kaže, da stane kozarec za vodo v Sarajevu 2.50 din, v Splitu 2.75 din, v Ljubljani 3 din, v Zagrebu 4 din in v Beogradu 6 din. Čaša za vodo naj bi se podražila v Beogradu za 100%, v Ljubljani za 50%, v Sarajevu za 25%, v Novem Sadu in Banjaluki pa sploh ne bi bilo podražitev. Nemogoče je, da bi emajliran lonec za 2 litra stal v Banjaluki 9.50 din, v Sarajevu pa 22 din, odnosno da se ta cena ponekod od lanskega leta sploh ni spremenila, drugje pa da se je dvignila za 20 do 40%. Tudi ni verjetno, da bi se mlo za pranje v Novem Sadu in Nišu podražilo za 87%, v Skoplju za 67%, v Zagrebu in Beogradu za 33%, v Ljubljani pa za 28%.

Vsiljuje se nam vprašanje, kakšen smisel ima računanje indeksov cen v trgovini na drobno na podlagi tako površno in samovoljno zabeleženih cen, ki ne ustrezajo dejanskemu stanju. In kako nam potem tako izračunani indeksi služijo kot merilo draginje. Danes imajo indekse številke o cenah izredne pomen in so pogosto merodajne za reševanje številnih problemov gospodarske in socialne politike. Potrebno pa je, da so taki indeksi zanesljivi in da pokažejo resnično stanje ter nudijo točno sliko sprememb. Z indeksi kakršne dobimo na polski gori navedenih cen pa v resnici ne moremo prav nič početi.

Študijski oddelki Narodne banke bi moral vprašanje indeksa cen posvetiti več pozornosti. Nedopustno je, da bi cene, ki pozneje služijo za merilo draginje, v posameznih mestih birokratsko in samovoljno ugotavljali podrejeni organi, ki se morda niti ne zavedajo važnosti svoje naloge in ne poznajo niti osnovnih načel, ki veljajo za tako delo. Če ne more študijski oddelki Narodne banke ugotavljati cen mesečno po svojih strokovnih organih, tedaj naj izda onim, ki cene beležijo stroga in podrobna navodila za ugotavljanje cen. Zlasti pa mora paziti na to, da se bo to organi pri beleženju cen držali vsaj osnovnega načela, da se mora upoštevati vedno le ista kvaliteta blaga, sicer je vsako primerjanje nemogoče in dobimo indekse številke, ki potem nimajo večjega pomena, kakor hišne številke.

katere spada tudi vseh šest ladij, ki smo jih izgubili.

V tej zvezi je treba še upoštevati zmanjšanje tonaže naše trgovinske mornarice, ki je nastopilo v zvezi z odprodajo ladij. Kakor je znano je paroplovna družba »Jugoslovenski Lloyd« letos spomladaj prodala 2 svoja največja turistična parnika, in sicer »Kraljico Marijo«, ki je imela 10.382 brutto registrskih ton in »Princeso Olgo«, ki je imela 8480 brutto registrskih ton. Obe ladiji je družba prodala, ker je od početka vojne odpadla možnost priveditve turističnih voženj in bi morala oba parnika ležati v luki v razpore. »Kraljico Marijo« je kakor znano kupila francoska družba Compagnie Générale Transatlantique, »Princeso Olgo« pa portugalska družba Companhia colonial de navigacao.

Gospodarske vesti

— Preiskrba z oljem. Panovinski prehranjevalni zavod sporoča, da je sklenil s Prvo hrvaško trgovino olja v Zagrebu dogovor, po katerem bo navedena trgovina dobavila za dravsko banovino ono količino olja, kakor lo je dobavila v letu 1939, ko še ni bilo pomanjkanja olja. Da se prepreči spekulativno zalaganje z oljem, je zavod naročil vsem trgovcem v drav-

ski banovini, da sestavijo sezname svojih odjemalcev — trgovcev iz leta 1939. V navedenih seznamih mora biti tudi označena količina olja, ki io je kupili posamezni detaljist v letu 1939 od dotičnega veletrgovca. Trgovci-detaljisti si morajo nabavljati olje v istih količinah in pri dotičnih veletrgovcih, kakor so si ga nabavljali v letu 1939, ker za pri drugih veletrgovcih ne bodo dobili. Oni detaljisti, ki so začeli s svojo trgovino po 1. januarju 1940., naj javijo onemu veletrgovcu, pri katerem so letos kupovali in hočejo še kupovati olje, količino, ki io bodo predvidoma potrebovali v letošnjem letu. Dotični veletrgovci bo sporočili njihovo prijavo prehranjevalnemu zavodu, ki bo trgovcu dodelil ustrezačo količino.

— Pšenica za mlino. Banovinski prehranjevalni zavod sporoča: V poslednjem času je bilo opažati, da dobivajo naši mlinski čini dalje manj pšenice iz Vojvodine ter je obstajala nevarnost, da bi morali sčasoma sploh prenehati z obratovanjem. Zato je sklenil Banovinski prehranjevalni zavod, da odpomore navedenemu stanju s tem, da bo dobavljal tukajšnjim mlinom potrebne količine pšenice. Napravil je s Prizadom dogovor, v smislu katerega bo Prizad dal Prehranjevalnemu zavodu od časa do časa na razpolago primerno količino pšenice, ki io bo Banovinski prehranjevalni zavod razdelil med tukajšnje mlinare. Zato naj se vsi, ki potrebujejo pšenico obrnejo na Banovinski prehranjevalni zavod z navedbo, koliko pšenice želijo nabaviti za 14 dni do treh tednov. Banovinski prehranjevalni zavod tim bo poslal v podpis naročilnico in položnico za plačilo protivrednosti.

— Vprašanje izdelovanja opank iz starega regeneriranega gumija. V trgovinskem ministrstvu je bila včeraj konferenca o vprašanju uporabe starega regeneriranega gumija za izdelavo obuvice in njenih delov, zlasti opank. Konferenca so se udeležili zastopniki trgovinskega in vojnega ministrstva, predstavnikov združenstva in prizadetih industrij. Kakor je znano, je uporaba gumija za izdelovanje obuvice sedaj prepovedana. V Bat'ovi tvornici so napravili že poizkuse s stari, regeneriranim gumijem, ki so dali polne rezultate. Podjetje je pripravljeno izdelovati opanke predvsem iz materiala starih gumijastih opank. Na merodajnih mestih bodo še proučili to vprašanje zlasti tudi glede na povečano povpraševanje po usnju, ki je nastopilo, odkar je prepovedano izdelovanje opank iz gumija.

— Plačilo starih obveznosti v Avstriji in v Sudetu. Glede starih obveznosti do Avstrije in Sudetu je bil z zastopniki nemških deviznih oblasti dosežen sporazum, po katerem morajo jugoslovenski dolžniki za uvoženo blago iz bivše Avstrije in iz Sudetu izvršiti plačilo s polaganjem dinarjev na dosedajni način, t. j. na obstoječe likvidacijske klirinške račune samo do konca t. l. Vse stare obveznosti, ki ne bodo izpolnjene do navedenega roka na dosedajni način, se bodo po 1. januarju 1941 poravnale samo preko jugoslovensko-nemškega klirina na podlagi tečaja 17.82 Din za 1 nemško marko. Pri tem se bodo obveznosti v šilingih spremenile v obveznosti v nemških markah v razmerju 300 šilingov za 200 nemških mark, obveznosti v češkoslovaških kronah pa v razmerju 100 kron za 10 nemških mark.

Borze

23. oktobra

Na jugoslovenskih borzah so danes grški boni ponovno nekoliko popustili. Do prometa je prišlo v Beogradu po 53. Bolgarski klirinški čedl so se v Beogradu trgovali po 46.87 din za 100 levov. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po tečaju 55 din za dolar.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri stalni tendenci notirala 442 do 444 (v Beogradu je bil promet po višjem tečaju 445 do 446.50). Tudi tečaj nekaterih drugih državnih parirjev so v Beogradu višji. Zaključkov ni bilo.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijelni tečaji: London 175.46 — 178.66, New York 442.5 — 448.5, Curih 1027.44 — 1034.44. Tečaji na svobodnem trgu: London 216.99 — 220.19, New York 5480 — 5520, Curih 1269.62 — 1279.62.

Curih. Beograd 10, Pariz 9.95, London 17.15, New York 431.50.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 442 — 444, 4% agrarne 51.50 den., 4% sevrne agrarne 51.50 — 52.50, 6% begulske 78 bl., 6% dalm. agrarne 71.50 bl., 6% šumske 71 bl., 7% stabiliz. 92 den., 7% invest. 97 den., 7% Selimam 100 den., 7% Blair 94.50 den., 8% Blair 99.50 den., delnice: Narodna banka 6550 bl., PAB 192 den., Trboveljska 340 — 345, Gutmann 55 bl., Sečera na Veliki Bečker 650 den., Sečera na Osijek 270 — 275, Osječka ljevaonica 170 den., Isis 60 bl., Oceania 700 den., Jadranska 400 den.

Beograd. Vojna škoda 446 — 447 (446 — 446.50), 4% agrarne 55.50 den., 4% sevrne agrarne 52.50 den., (52.50), 6% begulske 77.75 den., (77.75), 6% dalm. agrarne 70 den., (70), 6% šumske 70 — 70.50, 7% invest. 101 — 102, 7% Blair 95.50 den., 8% Blair 101.50 den., PAB 198.50 — 201.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 23. okt. Začetni tečaji: pšenica za dec. 86.875, za maj 85.375, za julij 80.875; koruza za dec. 61.875, za maj 62.75.

+ Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaji: pšenica za dec. 70.625, za maj 71.625, za julij 75.875.

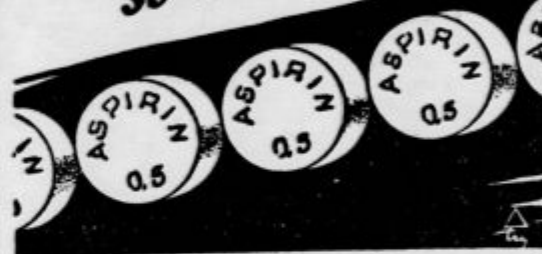
+ Novosaška blagovna borza (23. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica za pšenico velja otkupne cene po uredbi. Ove: baški, sremski 316 — 318. Rž: baška 326 — 328; ban. 324 — 326. Ječmen: baški in sremski 342.50 — 345; pomladni 412.50 — 417.50. Kuruza: baška 338 — 340; nova umetno sušena 261 — 265. Moka: franko mlin v du-naveki banovini brez skupnega davka in vret: »0« 620 — 640; krušna moka 358. Otrba: franko mlin brez skupnega davka in vret: 180. Fižol: baški in sremski beli brez vret 417.50 — 422.50.

ZIVINA

+ Mariborski živinski sejem dne 22. oktobra. Prignanih je bilo 630 glav živine, prodanih pa 395. Cene so bile naslednje: debeli voli 8.50 do 9.50 din, poldebili voli 7 do 8.25, plemeniti voli 7.50 do 9.25, bikli za klanje 6.50 do 8, klavne krave debele 6.50 do 7.50, plemenite krave 7 do 8, krave klobasice 5 do 6, krave moznice 6.50 do 7.50, mlada živina 7 do 8.50, teleta 9 do 11 din za kg žive teže.

so vse enake!

In vsaka Aspirin tableta nosi "Bayer"-jev križ. "Bayer"-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez "Bayer"-jevega križa!

Opis rep. pod št. 1728 od 28. marta 1940.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek, 24.: Revizor. Red A. Petek, 25. ob 15.: Romeo in Julija. Dijaška predstava. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol.

Sobota, 26.: Skrivnice Izven. V satirčni komediji »Revizor« je opisal dramatik Gogol korupcijo med uradnim svetom, konec preteklega stoletja v Rusiji. Z duhovito satiro je opremil sliko ljudi in njihovih značajev ter njihovih slabosti. Igrali bodo naslovno vlogo Daneš, glavno vlogo pogačarja Cesar, nadalje Kralj, Nabocka, Levarjeva, Lipah, Drenovec, Skrinšek, Peček, Sever, Plut in drugi. Režiser dr. Kreft.

Opozarjamo na dijaško predstavo Shakespearije tragedije »Romeo in Julija«. Obisk te klasične predstave dijaštvo toplo priporočamo. Pri tej predstavi bo imelo priložnost spoznati vse odlike Shakespeara kot dramatika, v prevodu Otona Zupančiča. Naslovni vlogi bosta igrala Levarjeva in Jan, nadalje sodelujejo v glavnih vlogah Gregorin, Drenovec, Kralj, Peček, Sever, Lipah, Nabocka, Gabrielčičeva, M. Danilova, Presnetik, Skrinšek, Plut in drugi. Režiser dr. Kreft.

Tudi Irska brani svoje obale

Irski prostovoljci na straži ob irski obali

Burmanska cesta

Pot v jugozapadno Kitajsko

Tako imenovana burmanska cesta je postala v zadnjih dneh hudo aktualna. Važni dogodki, ki posegajo v usodo Daljnega Vzhoda in Južne Azije, se plečejo okrog nje.

Gre za cesto, ki vodi iz dežele Burme, ki je podrejena Angležem, v jugozapadno Kitajsko in ki ima veliko ulogo, odkar so Japonci zasedli kitajska pristanišča. Od Ranguna, burmanskega glavnega mesta, vodi železniška proga do Lašije, končne postaje te proge, od Lašije pa so v zadnjih letih za lažja motorna vozila zgradili cesto, ki gre do Kunminga, bivšega Jinanfuja, v kitajski provinci Jinanu. Ta cesta predstavlja danes edino varno in nepretrgano zvezo Južne Kitajske in Kitajske sploh z inozemstvom, kajti za Indokino si Kitajska ne more več pomagati, dovoz materiala iz Rusije pa je dolgotrajen in težaven. Burmanska železniška proga se končuje, kakor rečeno, v Lašiji, 116 milj od kitajske meje. Kitajska je v zadnjem času silila, da bi speljali to železnico do Jinana. Tega načrta pa doslej niso vzeli resno v pretres, ker bi zahteval ogromne izdatke in bi trajalo predolgo, da ga izvedejo.

Medtem pa so mejno cesto na veliko daljavo tako popravili, da je sposobna tudi za težji motorni promet, tako da je Kunming razmeroma lahko doseči. Tisoči kuličev so opravljali v zadnjih mesecih to delo. To je bilo v tistem času, ko je Anglija na videz v lepem sporazumu z Japonsko ustavila dovoz materiala po tej cesti na Kitajsko. Cesta je kot celota sicer draga in nerentabilna, kot edina dovozna žila v južno Kitajsko pa ima ogromen politično-vojaški pomen.

Lašio, končna postaja burmanske železnice, leži lepo med griči in upravnimi sedeži za severne šanske države ter garnizija oddelka britskih obmejnih čet. Ta čas delajo na to, da bi progo podaljšali še za dve milj, da bi se olajšalo pretovarjanje tovarov iz vagonov na motorna vozila. Tisoči kitajskih kuličev so zaposleni pri teh delih a progo in cesto. Domače prebivalstvo je za takšno delo preslabotno, kuliči iz Jinana

pa prenesejo vse. Izpostavljeni pa so malariji in morajo v dobi monsunskih deževij odhajati domov.

Do Lašije je potovanje po železnici prilično nezanimivo, tem zanimivejša pa je od Lašije dalje. Pot gre skozi prekrasne pokrajine s sijajnimi pogledi na daljna kitajska gorovja, preko rek in potokov, mimo čudovitih slapov. Cesta doseže kitajsko mejo pri Klukoku, kjer nadomešča ta čas lesen most s kamnitim. Kunming je od tu oddaljen še vedno 650 milj. Cesta je vse prej ko gladka, a jo vneto popravljajo. Čangkajskova vlada je v Lašiji in Rangunu najela ter kupila mnogo prevozil, kakor tudi velike zaloge burmanskega petroleja. Upajo, da bodo mogli v kratkem urediti petrolejsko postajo na vsakih 100 km poti.

Zasebni avtomobilski promet od Lašije dalje je zelo majhen, tem večji pa je bil doslej promet s kitajskimi karavanami kuličev in mežgov, v najnovejšem času pa s tovornimi avtomobili. Po monsunskih deževjih so šle velikanske množine čaja, svile, kož in drugega blaga proti jugu, proti Kitajski pa je bil ogromen promet z oljem, svetilkami, platnom in drugimi proizvodi zapadnega sveta.

Londonški promet

v znamenju napadov iz zraka

Angleško prometno ministrstvo se bavi ta čas z izdelavo novega prometnega sistema, ki se naj uvede v Londonu v zimskem času, ker se je dosedanj prometni sistem izkazal za preveč neokretnega in zadovoljivo stalnih alarmov za neuporabnega.

V normalnih časih je imela metropola za gibanje velikanskih delavskih množic na delo in z dela na razpolago zelo obsežne in raznovrstne prometne pripomočke, ki so jih predstavljale predmestne, podzemne in električne železnice, avtobusi in električni avtobusi, zadnji zlasti v predmestjih. Vse ta prometni sistem sedaj ze-

Novo atlantsko oporišče

Severnoameriška zračna proga, ki veže New York z Lizbono in je ta čas edina sigurna zračna zveza preko Atlantika, je imela doslej svoje vrhunske oporišče v Horthi na Ozorih. Ker pa to pristanišče poslini ni zadostno varno, bodo uredili novo oporišče v Portugalski Zgornji Africi. Veleletala tipa Clipper, ki obratujejo na tej progi, so zasedena že tri mesece v naprej, čeprav sprejme vsako letalo lahko 40 potnikov in 3500 kg tovora.

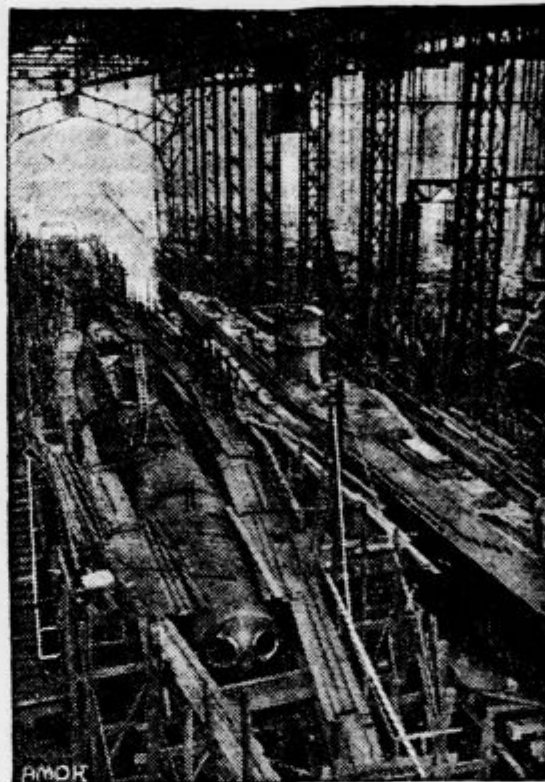
Sneg v New Yorku

Nenaden padec temperature je v New Yorku imel za posledico prvi snežni met v tej jeseni. Tako zgodnjega snega ne pomnijo v velenosti že desetletja. Toplo-mer je šel na dve stopinji pod ničlo.

Odstavljen ravnatelj

Havasova agencija poroča iz Rima, da je bil odstavljen ravnatelj Francoske akademije v Rimu Jacques Ibert.

Nemčija izdeluje nove podmornice

Nemčija napoveduje zdaj poostreitev vojne s podmornicami, ki so bile v zadnjem času zgrajene v njenih ladjedelnicah

Polet proti Vel. Britaniji

Krdela nemških bombnikov na poti v Anglijo, kateri je namenjeno uničevalno orožje

Skrb za zaklonišča

Življenje v Londonu pod zemljo

Angleški minister Morrison je poročal, tako piše londonski »Exchange Telegraph«, da so v angleški prestolnici strokovnjaki podnevi in ponoči na delu, da bi bilo prebivalstvo kolikor mogoče dobro zaščiteno pred napadi iz zraka. Več deset tisoč mož je nepretrgoma zaposlenih z izgotavljanjem novih zaklonišč, ki bodo še močnejša in udobnejša od dosedanjih. Na razpolago je dvanaest tisoč ton jekla za konstrukcijo množestvenih bivališč pod zemljo.

Angleška vlada je tudi oddala naročilo za 1.600.000 postelj, ki bodo v teku tridesetih dni postavljene pod zemljo ter bodo na razpolago osebam v zakloniščih. V večjih zbirališčih bodo ljudem na razpolago tudi prigrizki in čaj. Vlada je podvela vse potrebne ukrepe, da bo na ta način stalno oskrbovanih najmanj milijon Londončanov. Poleg tega je izšel ukaz, po katerem ima posihmal vsakih 500 oseb v Londonu na razpolago po enega zdravni-ka.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da so te dni obiskali Arad in Temišvar nemški in ruski novinarji, ki so se na licu mesta uverili, da postopajo Rumuni z Madžari popolnoma korektno; da je Portugalska popolnoma zaprla meje za dotok židov; da se Amerika duši v žitu in da v Kanadi nimajo dovolj prostorov za vskladiščenje žrnja;

da je Vilna izbrana za prestolnico sovjetske republike Litve;

da ima Rusija po sodbi vojaških strokovnjakov v Črnem morju najmanj 150 podmornic;

da je madžarska vlada prepovedala lov na divjačino zaradi lanske zime, ki je uničila ogromno število divjih živali;

da je tekstilna proizvodnja v Turčiji letos dosegla vrhunec;

da Turki utrjujejo obrambno črto pri Catakčiji;

da je v Parizu umrl Joseph Mester, prvi pacient, ki ga je Pasteur rešil smrti s cepivom proti pasji steklini;

da so nekdanjo palačo kavkaškega guvernerja kneza Voroncova pretvorili v Dom za otroke. V 250 sobanah bodo namestili 3000 otrok;

da je obhajal ruski gledališki umetnik Kačalov te dni 40 letnico svojega umetniškega dela v Hudožestvenem teatru.

Človek, ki spi že leto dni

V mestni bolnišnici v Pjatogorsku na Severnem Kavkazu leži že leto dni bolnik, ki nepretrgoma spi. Hranijo ga na ume-ten način z injekcijami. V zadnjem času se opaža, da kaže bolnik povečano vitalnost. Bolnika so operirali brez narkoze, kajti njegovo spanje je bilo tako trdno, da se navzlic operacijskemu postopku ni prebudil.

Harmonij iz stekla

Za dunajski umetnostno zgodovinski muzej je izdelal neki graditelj harmonijev v Kreibitzu steklen harmonij, ki tehta samo 15 kg. Navzlic temu spada med največje instrumente te vrste na svetu.

A NEKDOTA

Slavni dirigent Bülow je nekega jutra imel z orkestrom skušnjo za nastop v gledališču. Pevka, ki bi bila morala nastopiti zvečer, se je vadija za večerno predstavo. Dirigent nikakor ni bil zadovoljen z njenim petjem, zato je sredi vaje nenadoma prekinil skušnjo in vprašal pevko:

»Milostiva, dovolite vprašanje, ali ste danes že zajtrkovali?«

»Nisem,« je odvrnila pevka.

»Vidite,« je vpadel Bülow s svojo priznano zlobnostjo, »takoj sem si mislil, da zaradi tega s takšnim tekom požirate to-ne...«

VSAK DAN ENA

Kadar je dan znak za alarm... (Humorist)

Elektrika iz Volge

Ogromen sistem za pridobivanje električne sile

V Rusiji delajo sedaj načrt, po katerem bi s vodovjem Volge in njenih pritokov ustvarili ogromen sistem proizvodnje električne sile, ki bi na leto dajal 60 milijard kilovatnih ur. Za izvedbo tega načrta je treba zgraditi osem velikih pregrad in prav toliko vodnih central, med katerimi bi bila centrala v Kujbiševu, nekdanji Samari, s proizvodnjo 3.400.000 kilovatnih ur največja hidrocentrala na svetu.

Izmed teh osmih električnih naprav je ena, in sicer ob prekopu Moskva-Volga, že v obratu, centrali v Uglju in Ribinsku

Reševanje zasutih v zaklonišču

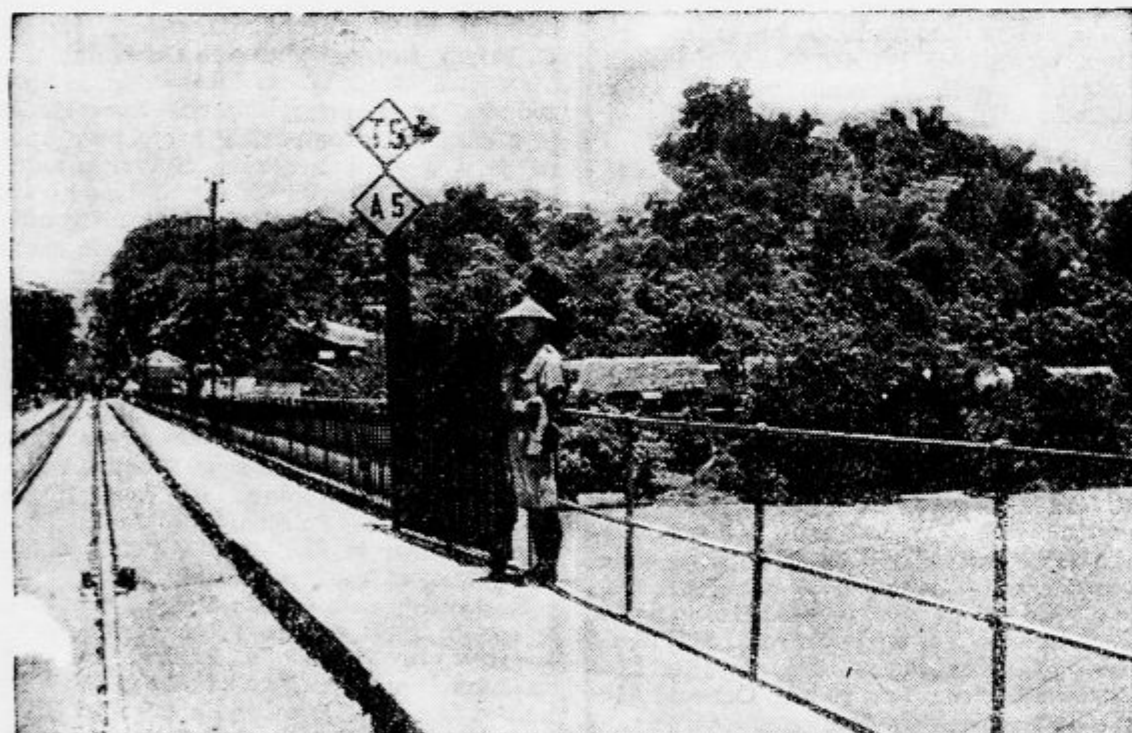
Londonski pionirji in gasilci so te dni osvobodili iz nekega zasutega zaklonišča tisoč ljudi, ki sta jih zasuli dve bombi, kateri sta padli na sosednjo hišo. Ruševine so zaprle vse dohode k zaklonišču, tako da ni mogel nihče iz njega. V zaklonišču ni nihče umrl, samo šest oseb je bilo ranjenih. Te so zdaj oddali v zdravniško oskrbo.

Ameriška moka za Španijo

Ameriški Rdeči križ je poslal na Špansko 10.000 ton moke, da omili nastopajočo lakoto v deželi. S to pošiljateljvo pa je ustavljen nadaljnji dovoz moka iz Amerike v Evropo.

Velika bikoborba v Španiji

V nedeljo se je vršila v Madridu na čast vrhovnemu šefu nemške policije Himmlerju velika bikoborba. V bikoborbi so sodelovali najboljši španski toreadorji.

Most pri Namšju, ki označuje mejo med Indokino in Jinanom. Na drugi strani tega mostu se začneja Čangkajskova Kitajska

H. Adams

34

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

Vsekako! Da je le oči zaprl in spet začul in zagledal Robina Hooda, pa je slišal in videl Karolino, njen smeh in njen glas. Misli so mu po bliiskovito rojile po glavi. Čez nekaj trenutkov se je toliko obrzdal, da se je mogel spet s prejšnjim prijaznim nasmehom obrniti k nji.

»Zdi se mi skoraj, da bi mi lahko pomagali,« je rekel.

»Pri čem?«

»Pri tem, da odkrijem svojo ugrabiteljico in jo primem...«

»Tega pa že ne, ko je mislite tako barbarsko kaznovati!«

»In če vam obljubim, da ne pojdem do skrajnosti? Pred vsem bi rad dognal, kako je prišla v moje stanovanje. Stanujem namreč v St. Michael's Courtu — ali vam je ta kraj znan?«

Zdaj je bila Karolina na vrsti, da se zamisli. Je mar Peter vedel, da stanuje tudi v ona v St. Michael's Courtu? Najbrže še ne, toda vsak trenutek je utegnil zvedeti. Poizkus prevare torej ni bil priporočljiv.

»Seveda ga poznam,« je mirno odvrnila. »Saj tudi sama stanujem tam.«

»Tudi vi stanujete tam? Kako čudno!« Da je bilo vobče še treba potrdila, v tem bi ga bil na-

šel. Kaj mu je bil pisal detektiv? »Nekdo, ki so mu razmere na vašem stanovanju dobro znane.«

Karolina — začetna črka C!

»Kaj vidite v tem tako čudnega?« je hladno in nedolžno vprašala sosedica. »Kolikor vem, stanuje v St. Michael's Courtu vsaj štiri sto samskih ljudi obojega spola. To je eden izmed redkih krajev v Londonu, kjer lahko brez skrbi položijo trudno glavo k počitku.«

»Da,« je priznal, »tam stanuje mnogo takih, kakor sva midva. Jaz imam prilično stanovanje v Byronovem domu.«

Karolina mu seveda ni izdala, da je prav ona nedavno še živela v tem stanovanju, ampak je samo rekla: »Jaz stanujem v eni izmed drugih hiš. A dajte, povejte mi, kaj ste slišali tako slabega o Honduraški družbi?«

Takoj je uganil, da bi rada govorila kaj drugega, in se ni več vrnil k svoji prigodi.

19

Okrog vse mize so se živahno razgovarjali, le Vera Masonova je bila zelo molčečna. Njen sosed, major Waldegrave, je bil oženjen človek, ki pa ni bil pripeljal žene s seboj. Ko je opazil, da se Vera ne spušta v njegovo kramljanje o kriketu in drugih sportnih rečeh, se je obrnil k levi sosed, ki sicer ni bila tako zala kakor Vera, a se je očitno bolj zanimala za takšne stvari.

Vera bi bila rada vedela, koliko je bil Peter izdal, ko jo je poljubil. Ukana se je bila obnesla. Prav nič lahko ni bilo tako čvrsto zaplesti ovrtnico in zapestnico. Tudi čakanje na Petra v takš-

nem položaju je bilo dokaj nerodno, a njena hrabrost je bila nazadnje poplačana. Od tistega trenutka se ji ni bil več približal. Vprašujoči, skoraj sumljiv pogled, ki ga je bil vrjel na njenega brata, ji ni posebno ugajal. Že kar prevečkrat je bila opazila takšne poglede in vedela je, da ne pomenijo dobrega. Tolažila se je, češ, ako bo gospod Summers nadaljeval to bedasto žrebanje za sosedstvo pri mizi, se ji mora pač kmalu spet ponuditi priložnost, da bo sedela zraven Petra. Zdaj je vedela, da jo ima rad. Kdo ve, ali jo že nocoj zasnuje?

Gospodu Bickertonu se je bila ta čas vkljub sosedstvu gospe Neilsonove vrnila dobra volja. Razlagal ji je svoj nauk o poeziji jedi, med tem ko je ona podpirala svoje lastne nazore o tej važni dejavnosti s tem, da si je kar moč urno in obilno polnila želodec.

Nato je mahoma opazila, da Eva Grantova in stotnik Bradshaw, ki ji je sedel nasproti, ogledujeta njeno biserno ogrlico. To je bilo zanjo dokaj bolj zanimivo od Bickertonovega predavanja o pametni prehrani. »Saj ni sam skor neč pojedu,« je menila nekoč kasneje. »Sam premišljeval je zmerej in vsakot zamudu priložnost, da bi si še enkrat zvez.«

»Se puguvarjata o mojih biserih, ken?« je z velikim glasom zaklicala preko mize.

»Oh — rekla sem, kako lepa je vaša ogrlica na pogled,« je malce v zadregi odgovorila Eva.

»Prov mate, dušca. Stavem, da na Angleškem ni velik bisernih ogrlic, ke bi ble levš od moje, to

morem že reči. Moj ta rank mi jo je pudaru. »Ti si kraljica mojga srca,« je djav, »pa imej še take bisere koker kašna kraljica.« Tri leta jih je zbiorov, preden jih je zbrav.«

Njen rezki glas je prevpil vse ostale razgovore, oči pa je ta čas srepo upirala v Evo, ki je bila zaradi tega v čedalje večji zadregi.

»Pred nekaj dnevi sem slišal čudno zgodbo o biserih,« se je oglasil stotnik Bradshaw, da bi odvrnil pozornost od svoje zmedene sosedice.

»Koga ste slišali o biserih?« je vprašala gospa Neilsonova.

»Šlo je za umetno vzrejene bisere.«

»Kakšni so umetni biseri?« je vprašala Dafna, ki je sedela nedaleč od njih in je bila opazila Evinu zadrego.

»Umetni biseri so kroglice iz cenene snovi, denimo iz biserne maticice ali slonovine, ki jih polgajo ostrigam v lupino, da dobe pravo biserovino nasto prevleko.«

»V čem je potem razloček, ako postanejo enaki pravim biserom?« je vprašal Pat Warner.

»Razloček med pravimi in umetnimi biseri je podoben kakor med posrebrnimi predmeti in predmeti iz težkega, suhega srebra. Časih je slišati, da so biseri izgubili blest; to navadno pomeni, da se je tanka prevleka obrabila.«

»In koga ste slišali o biserih?« je nezaupno vprašala gospa Neilsonova. Bala se je, da ne bi sumnil njenega lišpa, ki ji je nalik iz svetlega belega marmorja dvakrat ovijal trlepni vrat.

Mobilizacija industrije v Zedinjenih državah

Glasilo sovjetskih delavskih organizacij o gospodarskih pripravah Amerike za primer vstopa v vojno

Sovjetska delavsko-politična revija »Trud« je nedavno objavila naslednji članek o mobilizaciji ameriške industrije:

»Zedinjene države ameriške so edina velika kapitalistična država, ki doslej vsaj odkrito ni zamešana v sedanjo vojno. Pa se v Ameriki vključno temu vojno stanju opazna na vsakem koraku, zlasti v industriji, ki se postopoma preureja za vojne namene. Mnoga podjetja so preobremenjena z naročili za Anglijo. Tudi ameriška vlada sama daje industriji ogromna naročila, da bi lahko izvršila svoj velikanski načrt oborožitve. Vprašanje preureditve industrije za vojne namene je stalno polni stolpce ameriških listov. Vse razprave o potrebah in pripravah, ko nastopi znameniti »M-day« kakor Američani skrajano nazivajo dan mobilizacije. Poročila vedo povedati o novih izumih in o izdelavi izpopolnjenih modelov municije, orožja in opreme. Tako so nedavno javili, da je tovarna United States Rubber v Detroitu začela izdelovati kombinirane gumijaste in jeklene plošče za oklope letal. Podrobnosti tega modela in način izdelave teh plošč drže seveda v tajnosti, toda po obvestilih, ki so prodrla v javnost, je taka plošča odpornejša proti zadetkom nego neposredno teža čisto jeklena plošča. V tovarni Republic Steel se izdeluje nova vrsta oklopa za tanke, ki je baje mnogo lažji od dosedanjih in tudi mnogo trši.

V teku zadnjih let so v Zedinjenih državah izdelali podoben načrt za mobilizacijo industrije. Vojno ministrstvo je proučilo zmogljivost kakih 20.000 podjetij ter je med temi izbralo 10.000 tovarn za vojne dobavitelje. Za izbrana podjetja so določene količine surovin ter naročeni predmeti, ki bi jih morala določena tovarna začeti izdelovati takoj s prvimi dnevi mobilizacije. Da bi se tovarne naučile izdelovati predmete vojaške potrebe, je vojno ministrstvo že v mirnih časih delilo mednje naročila, ki se imenujejo »trenajzna« naročila. Načrt vojne industrije pa ne obsega samo onih podjetij, katerih značaj je splošno priznan kot vojni, marveč tudi taka, ki imajo izključno resni proizvodno proizvodnjo. Tako morajo tovarne za gramofone, zdaj izdelovati zažigalce za bombe in granate. Avtomobilski podjetja morajo izdelovati topovske lafete in sprednje dele topov, zopet druge tvornice izdelujejo municijo za protiletalsko topništvo, za strojnice ter dele za letala.

BELEŽKE

Koristna pobuda sokolskega saveza

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je pozval vsa društva in ustanove, ki delujejo za kulturno in socialno povzdigo vasi, naj ustanove osrednji »Narodni svet za povzdigo vasi«. Narodni svet naj bi prevzel osrednje vodstvo vsakega prosvetnega dela po naših vaseh ter vsledilo delo različnih organizacij, ki delajo sedaj vsaka za sebe in na svoj račun, kar pomeni veliko izgubo časa in truda, a tudi denarja. Prošli tork je bila v prostorih saveza v Beogradu prva konferenca za ustanovitev takega Sveta. Konferenco je vodil prvi namestnik starešine SKJ dr. Vladimir Belajčić. Po obširni razpravi je bil izvoljen odbor, ki bo izvedel priprave za ustanovitev Narodnega sveta. V njem bodo zastopane vse zasebne in poluradne organizacije in ustanove, ki se bavijo s kulturno, socialno, gospodarsko in zdravstveno povzdigo naše vasi.

Kaj pravi srbski kmet

»Narodni odbrani« objavlja pismo iz srbske vasi. Pismo opisuje razpoloženje in razgovore srbskih kmetov v vaški gostilni. V pismu čitamo:

»V naših vasi in po vseh sosednjih vaseh ljudje največ govorijo o vojni, posebno o vojni med Anglijo in Nemčijo. Druge stvari ljudi skoraj ne zanimajo, čeravno so gospodarske prilike težke. Vsi naši ljudje se čudijo, kako se danes vojskujejo države in narodi. To ni vojna, kakor smo jih bili mi Srbi, prvi ob prvi. V naših vaseh nihče ne želi vojne. Toda se je tudi nihče ne boji. V naših vaseh ni pobežal nikomur duša v pete. Za časa svetovne vojne smo bili še dosti manjši in slabši, kakor smo danes. Pa smo vendar izdržali in celo zmagali. Če bo treba zopet v vojno, smo vnovič pripravljeni umirati za dom in svobodo.«

Prijava za »Društvo prijateljev SSSR« v Sarajevu

V Sarajevu je vložil pripravljalni odbor Društva prijateljev sovjetske Rusije prijavo za ustanovitev društva. Prijavo je podpisalo 64 Sarajevčanov, med njimi kasatijski sodnik Mihajlo Galoza, apelijski sodnik Ante Bošnjaković in Fehim Kurbegović, okrožni sodnik dr. Miloš Bajić, pomočnik upravnika železnih delavnic v Sarajevu inž. Janko Bjelica, šef železniške kurilnice inž. Vajner, banska inšpektorica Vida Čubrilić-Koprivica, prosvetni inspektor Jovo Vuković in drugi.

Iz glasila naših Nemcev

V Zagrebu izhajajoče glasilo slovenskih Nemcev, »Deutsche Nachrichten«, poroča o prosvetnih in šolskih prireditvah na Kočevskem. Med drugim napoveduje povratka svojih rojakov učiteljev, ki se nahajajo sedaj na solah izven Kočevskega. Med njimi so: Anton Krišche v Škočjanu pri Turjaku, Rosa Meditz v Cerkljah pri Kranju, Fritz Höglar v Mokronogu, Maks Tschinkel v Črnci vasi, Alois Tscherne v Slivnici pri Grosupljem Heleni Kreiner v Brežicah, Josephine Erker na Robu pri Velikih Laščah, Stefi Kreiner v Pilištaju, Wilhelm Kauland v Jagodnjaku in drugi.

Dalje poročajo »Deutsche Nachrichten« o prvem sestanku nemških odvetnikov, sodnikov in pravnih zastopnikov v raznih podjetjih. Sestanek je bil na pobudo voditelja nemške narodne manjšine dr. Janka. Ustanovljena je bila organizacija nemških pravnikov, ki bo delovala v okviru kultur-

Izjemno važna vloga, ki so jo pri zlomu Francije igrali tanki in letala, je prisilila ameriško vlado, da je revidirala načrt mobilizirane industrije v pravico ogromne proizvodnje tankov in letal. V te svrhe bo v znanosti meri uporabljena ameriška avtomobilska industrija. Doslej proizvodnja letal in tankov v teh tovarnah ni bila predvidena, ker se je smatralo, da morajo biti za izdelavo tankov, zlasti težkih uporabljena podjetja, ki razpolagajo z močnimi dvigalnimi napravami. Predvsem so bile za to določene kovinske tovarne in ladjedelniški dok. Nedavno pa je bilo javljeno, da avtomobilski koncern Chryslerjev dela priprave za izdelavo lahkih tankov.

Zlasti veliko pozornosti posvečajo zadnji čas povečati podjetij, ki izdelujejo letala. Grade se nove tovarne in razširjajo že obstoječe. Značilne so te številke: L. 1937. je samo 2% vseh strojev, potrebnih za izdelovanje letal, bilo prodanih doma, vse drugo je šlo v izvoz, naslednje leto so domače tvornice pokupile že 10% teh strojev, danes pa se dobra četrtina teh strojev prodaja doma. Po številu takih kupljenih strojev se da zaključiti, da je industrija za letala že prekosila avtomobilsko industrijo. Za sedaj je velika težkoba v tem, da primanjkuje strokovnih delavcev za izdelavo letal, zlasti delavcev za instrumente. Kvalificirani delavci avtomobilskih tovarn so se izkazali za neprimarne, ker je »razlika« v delovnih metodah zelo velika. Letalska industrija skoraj ne pozna standardne proizvodnje. Sedaj se v Zedinjenih državah pridno bavijo z vprašanjem, kako bi uporabili avtomobilsko tehnologijo v proizvodnji letal. Kovinarska revija »Steel«, trdi, da se dajo uspehi Nemčije v proizvodnji objasniti s tem, ker so Nemci uporabili v letalski industriji načela množstvene proizvodnje, ki so si jih izposodili od ameriške avtomobilske industrije. Mnogi podjetniki med njimi Ford, smatrajo organizacijo množstvene proizvodnje letal za popolnoma možno. Ne-katere tovarne že dlje časa pripravljajo ta prehod. V tem primeru se izdelovanje letal lahko razvije do takega obsega, kakršen je bil doslej naravnost neverjeten. Ford pravi, da je mogoče izdelati na dan po 1000 letal. Omenjena revija je mnenja, da bo množstvena izdelava letal močno vplivala tudi na njih ceno.

Malo je verjetno, da bi banalna uprava sama določila, koga smatra za žida in koga ne, kaj spada pod pojem živil in kaj ne. Računati je treba, da je sestavila svoj razpis po navodilih ministrstva trgovine in da se bo torej uredba izvajala tudi v drugih banovinah po istih smernicah.

Skrbi zagrebških nogometašev

V Zagrebu je bil v tork sestanek delegatov zagrebških nogometnih klubov. Razpravljali so o raznih vprašanjih v zvezi z običnim zborom Hrvatske nogometne zveze. Med delegati se je prijavil k besedi tudi predsednik te zveze dr. Kraljević, ki je v svojem govoru dejal, da čakajo hrvatske nogometaše v bodočnosti velike naloge. Dejal je med drugim:

»Predvsem moramo storiti vse, da bomo včlanili našo Hrvatsko nogometno zvezo v mednarodno nogometno federacijo. Tako bomo tudi na polju nogometa formalno priznani kot samostojna edinica enakopravno z drugimi narodi. To pa bomo dosegli samo takrat, če bomo vsi složni.«

Blazeni hrvatski nogometaši, ki nimajo v sedanjih težkih in usodnih časih druge skrbi, kakor kako bi se izločili iz jugoslovenske nogometne reprezentance in se vključili v mednarodno nogometno federacijo kot »samostojna edinica«. Med nami so pač ljudje, ki ne vidijo, kako so postali danes mali narodi sami »žoge« v velikem nogometu med silnimi in velikimi državami...

Virginio Gayda o novem gospodarskem redu

V vodniku »Giornale d'Italia« se bavi Virginio Gayda s pogajanjimi, ki jih je imel v Berlinu z nemškimi zastopniki italijanski minister za zunanjo trgovino Riccardo. Gayda poudarja, da se mora vsak problem bodočega gospodarskega reda, ki bo stopil na mesto sedanjega demokratičnega reda, rešiti v sporazumu med Nemčijo in Italijo. Tako ustvarjena načela bodo tvorila osnovo bodočega reda. Gospodarski čimbeniki, v katerih se Nemčija in Italija vzajemno izpolnjujeta, se bodo morali tudi v bodoče dalje razvijati v čim večjem obsegu. Ta razvoj bo obsegal tudi gospodarstva drugih narodov po načelu skupnega sodelovanja, kar je najboljši način za zagotovitev evropske samopreskrbe. Vendar bo Italija še dalje z vsemi silami delala za svojo lastno samopreskrbo. Kakor Nemčija mora tudi Italija povišati svojo industrijsko proizvodnjo, da bo lahko zavzela v Evropi mesto demokracij.

Dasi Italija v pogledu industrije — izjavja dalje Gayda — ni tako razvita kakor Nemčija, bo vendar izgradila svojo industrijsko proizvodnjo ter razširila svoje trge doma in v ostali Evropi. Italija, Nemčija in gospodarske skupine, ki se bodo tvorile okoli njih, bodo svoj gospodarski promet uredile po načelu kliringa. Za osnovo obračuna bosta služili lira in marka. Tega kliringa se bodo lahko udeležile tudi druge države. Države, ki se ne bodo pridružile temu redu, bodo blago lahko za menjavale kompenzacijskim potom. Zlatu ne bo več obvelovalo mednarodne trgovine, marveč bo služilo samo za izenačenje kliringa. Tečajira lire in marke bosta odločilna, temelj za ti dve valutni pa bo tvorila zmogljivost proizvodnje obeh držav.

Arijsko pokolenje cerkvenih uslužbencev na Češkem

Kakor poroča »Central European Press« (Ceps) iz Prage, je uradno glasilo olomuške nadškofije pozvalo podrejeno duhovništvo, upokojence in cerkvene služitelje, nadalje semenišnike in sploh vse duhovne osebe, naj z listinami dokažejo arijski izvor svojih staršev in starih staršev. Isto velja tudi za vse cerkvene nameštence laičkega stanu, ki morajo dokazati tudi arijsko pokolenje svojih zakonskih žena. Predmetne izjave z listinami vred se morajo predložiti nadškofijskemu uradu do 24. tega meseca.

Stroški nemške zasedbe v Franciji

Po nemških listih posnemamo o tem naslednje podatke:

Po mnenju Angležev pomeni prevalitev stroškov nemške zasedbe v Franciji na Francoze izkoriščanje francoskega naroda. Kakor znano, so bili v pogodbi o premirju ti stroški določeni na 20 milijonov mark na dan in je zanje Francija zadolžena po kurzu 20 frankov za eno marko. V Angliji pa po pozabljanju, da so zavezniki uporabljali enaka sredstva tudi nasproti Nemčiji, le s to razliko, da Francija ni nikdar določila zneska nemške odškodnine. Nasprotno pa omogočajo sedaj Franciji v naprej določeni izdatki za nemško zasedbo redna proračunska predvidevanja, obenem pa je mogoče odplačevanje v dobavah. Razen tega se vstejejo v te prispevke tudi vse odškodnine za nemške rekvizicije na začetku zasedbe.

Brez posebnih obvestil posameznikom.

V globoki tugi sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je po mukepolni bolezni v 53. letu starosti danes ob 17. preselil v večnost moj ljubljani soprog, odnosno svak in stric, gospod

FRAN HENKE

hotelir in posestnik

Dragi pokojnik bo prepeljan iz Ormoža na svoj dom v Laškem, kjer bo pogreb v petek, dne 25. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, na domače pokopališče.

Laško, dne 23. oktobra 1940.

Žalujoča soproga in ostalo sorodstvo

SPORT

Delo za zimo se je začelo

(ZSSJ o pripravah doma in na tujem za letošnjo smučarsko sezono)

Včeraj smo — vsekakor z nekoliko zamude, za katero pa ne zadene krivda nas — prejeli prvi izvod »Zimskosportne korespondence«, ki jo bo izdal Zimskosportni savez kraljevine sem in tja z namenom — kakor pravi sam, — da bo sportnike in organizacije obveštal o delu v zimskem sportu doma in v tujini. To propagandno delo našega vrhovnega zimskosportnega foruma je vredno vse pohvale in priznanja in je želeli samo, da bi bilo teh izvodov njegove korespondence čim več in čim izčrpnjših, pri tem pa seveda vsakokrat o pravem času tudi v rokah sportnega tiska, predvsem domačega.

Iz omenjenega prvega izvoda posnemamo nekaj gradiva, ki bo zanimalo tudi širšo sportno javnost, kakor sledi:

Delo v zimskosportnih organizacijah za prihodno sezono je povsod v teku. Slovenska zimskosportna zveza posluje na Jesenicah ter se tudi živahno pripravlja, da bo letos s svojimi tremi narodnimi zvezami organizirala čim uspešnejšo smučarsko sezono. Izmed podrobnih načrtov je omeniti termine, ki so za tekmovalstvo za državna prvenstva že določeni, izvedba pa bo poverjena posameznim narodnim zvezam, in sicer na dan 19. januarja 1941 v stafeti 4x10 km, v skokih in norveški kombinaciji v dnevih 25. in 26. januarja, v vztrajnostnem teku na 30 km na dan 16. februarja, v alpski kombinaciji v dnevih 15. in 16. marca ter v mladinskem tekmovalstvu v dnevih 1. in 2. februarja. »Triglavski dan« bo razpisán za 20. aprila 1941. Gleda tečajev za tekmovalce, ki bodo letos morali zastopati državne barve v tujini, za enkrat še ni nobene rešitve, ker zimskosportna zveza nima nobenih sredstev niti zagotovila, ali in kdaj jih bo dobila.

Pri vsem tem pa je v mednarodnem smučarskem koledarju že odrejen važen tekmovalni termin, in sicer v času od 1. do 10. februarja za smučarske tekme za svetovno (Fis) prvenstvo, ki bodo v italijanski Cortini d'Ampezzo. To italijansko zimovišče je po izjavah prirediteljev že vzorno pripravljeno za to veliko smučarsko prireditev, na kateri računajo z udeležbo 15 narodov, verjetno pa jih bo prišlo tjakaj zaradi izrednih časov osem do deset.

Gradjanski in Hajduk — prijatelja...

Zagrebski Gradjanski in splitski Hajduk sta stara »prijatelja« in skoraj ni minila nobena nogometna sezona, da si ne bi bila skočila v lase, bodisi na zelenem polju bodisi za zeleno mizo ali pa na obeh terenih hkrati. To medsebojno »naklonjenost« sta si seveda ohranila tudi potem, ko je v teku reorganizacije hrvatski nogomet dobil svojo avtonomijo in je začela hrvatska nogometna zveza uvajati red in disciplino tudi v mestu pod Marjanom. Burni dogodki od takrat so našim čitateljem bržkone še v spominu, zadnji odmev vseh teh sporov je bil ta, da so Hajdukovci odločili vse funkcije v zagrebški centrali in prekinili vse sportne odnose z največjim hrvatskim nogometnim klubom. Situacija se je tako zaostila, da so se v Zagrebu nazadnje odločili za sklicanje izrednega obnege zborna, ki je določen za nedeljo 3. novembra.

Ko se duhovi nikakor niso hoteli pomiriti, so v Zagrebu na poziv predsednika HŠR dr. Krnjevića sklicali sestanek, na katerem sta se Gradjanski in Hajduk pomirila tako temeljito, da ta izredni občni zbor HNS zdaj prav za prav ne bo imel več pravega pomena. O tem sestanku je bil izdan uradni komunik, ki navaja, da so delegati — bilo jih je vsega 7 iz Zagreba in Splitske — proučili celotno situacijo in vsa sporna vprašanja ter ugotovili, da prepad med njimi ni tako velik, kakor so ga skušali naslikati neprijatelji hrvatskega sporta in složnega sodelovanja med tema dvema kluboma. Delegati so se sporazumeli o rešitvi vseh medsebojnih vprašanj in še o tem, da bodo poživili stare prijateljske odnose.

Ta način reševanja sportnih sporov je vsekakor edinstven! Da ne bomo predolgi, se bomo poslužili kar komentarja beograjske »Politike«, ki se ji zdi ves komunik precej čuden. Najbolj čudno pa je to, da so se krivci teh sporov zdaj spravili nad neprijatelje hrvatskega nogometa, medtem ko so prej vsak po svoje slikali krivdo drugega, tako da je skoro na dani, da so ti neprijatelji hrvatskega nogometa samo pisali takih komunikacijev in nepomirljivi voditelji takih klubov.

V zvezi s to rešitvijo z vrha se nam ne hote vsiljuje zapeljiva misel, kako in kje bi našli še koga, ki bi mogel in znal v našem jugoslovenskem sportu tako radikalno in na eni sami seji rešiti cele kopice sporov in ne soglasij, ki jih mrgoli po vseh sportnih organizacijah od Triglava do Vardarja in so nam v zadnjem času prizadejala že toliko zla in škoda na račun nemotnega dela in prejšnjega razvoja v sportu.

Razpis

medklubskega atletskega tekmovanja SK Železnica v nedeljo 27. t. m. SK Železnica priredi v nedeljo 27. t. m. ob 10. na svojem stadionu ob Tržaški cesti zaključno medklubsko atletsko tekmovanje.

Sporod tekmovanja: tek 100 m, tek 200 m, tek 110 m zapreke, skok v daljino, skok v višino, met kroglice, met kopja, stafeta (400x300x200x100 m.)

Prijave se posiljajo na naslov SK Železnica, Maribor, najpozneje do sobote dne 26. t. m. ob 12. Prijavnine in nagrad ni. Tekmuje se na tekalšču, ki je dolgo 433 m, ima dva nedvigljena zavoja ter je posuto z ugaski. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, ki so člani SLAZ. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JAS-a.

Če bo slabo vreme, tekmovanja ne bo.

Razpis

tekmovanja v olimpijskem peterboju za prvenstvo Celja v nedeljo, dne 3. novembra

SK Celje razpisuje tekmovanje v olimpijskem peterboju za prvenstvo Celja in

set. V Cortini so zgradili krasno novo skakalnico, ki bo dovoljevala skoke do 80 m.

V mednarodni smučarski organizaciji (Fis) je spet nastala kriza. Predsednik Oestgaard je zapustil Norveško in verjetno bodo na seji Fise v Cortini načeli tudi vprašanje zasedbe predsedniškega mesta. Zdaj posluje kot prvi podpredsednik Finneec Aaro in kot drugi podpredsednik Čeh dr. Moser. Severne države smatrajo tega Finca za bodočega predsednika in priporočajo preselitev Fise na Finsko, v Srednji Evropi pa se zmerom bolj uveljavlja zahteva, da bi po turnusu slednjim ta mednarodna organizacija morala priti tudi v Srednjo Evropo. Kot kandidat za prvega predsednika iz teh krajev bi prišel v poštev grof Bonacossa (Italija). Seveda pa tega vprašanja ne more rešiti nobena seja uprave, temveč samo kongres, ki ga letos ni bilo in je težko reči, kdaj ga bo sploh mogoče sklicati.

Nekaj drobiža

Nemčija bo otvorila svojo smučarsko sezono z vsakoletnim sestankom svojih smučarskih voditeljev na Zugspitze dne 20. novembra, ko bo tamkaj tudi prva tekma v slalomu. Velika mednarodna smučarska prireditev v Garmischu bo v dnevih od 14. do 17. februarja, torej šele po končanih Fis tekmah v Italiji.

Norveška je dobila novo upravo v svoji reorganizirani zvezi, ki šteje nad 1600 družtev z nad 80.000 člani, v kateri imajo bratje Ruudi velik vpliv, posebno starejši Sigmund. Vsi trije svetovni prvaki bodo ostali na domačih tleh. V sporodu so že določene tekme v Holmenkolnu, na katerih pa letos prvič ne bo navzoč — kraljevska rodbina.

Na Švedskem bodo letos uvedli sportni znak za dobrega smučarja. Za doseg tega znaka bo moral presmucati 10 km v času 1:15. V Švici so zahteve za takšen znak mnogo ponižnejše, ker morajo kandidati presmucati 16 km v času 1:30 do 2:00 po starosti.

Francija je poverila vodstvo smučarskega sporta znanemu delavcu v tej sportni panogi Blanchonnu, ki že pripravlja izvod vseh prvenstev in sestavlja tudi reprezentanco za morebitno nastope v tujini.

Pauli Pihlman, slovit finski in svetovni smučarski prvak v teku na 18 km, je na posledica vojne težko obol in ne bo bržkone nikoli več ozdravel. Narod in sport sta z njim izgubila junaka!

za pokal g. A. Misleja. Tekmovanje bo v nedeljo 3. novembra s pričetkom ob 9.30 na celjski Glaziji. Tekalščice je dolgo 380 m, ima 4 nedvigljene zavoje in je pokrito z ugaski. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov, ki so včlanjeni v SLZ. Naslov prvaka Celja in pokal prejme prvoplasirani Celjan. Drugi prejme diplomu. Pokal brani Adolf Urbančič. Razen disciplin peterboja bodo še druge discipline.

Vrstni red tekmovanja je naslednji: daljina, 800 m, kopje, 110 m z zaprekami, klavir, 200 m, krogla, 1.000 jun., disk, troskok, 100 m jun., 1.500 m. Prijave je treba poslati do 2. novembra na naslov: SK Celje, Celje, Gosposka 20. Prijavnina za peterboj 10 din.

Gimnastično-plavalni tečaj za dame in gospode

Bliža se zimska sezona — smučarji začnejo pregledovati smuč, popravljati stremena, impregnirati les itd. Redki pa so oni, ki pri tem mislijo tudi nase...

V jesenskem času, ko ni kopanja in ni toliko možnosti za daljše izlete, je potrebno, da se obdrži telo prožno, načrtno vžbanje telesa. Zaradi tega vas vabimo, da se vpisete v gimn. plavalni tečaj, ki se bo pod strokovnim vodstvom vršil v zimskem kopališču SK Ilirije na Gosposvetki cesti (ob progi) ob ponedeljkih in četrtek ob 20. od 4. XI. do 16. XII.

Prijavnina za ves tečaj znaša kljub visokim režijskim stroškom samo 100.—. Prijave se sprejemajo pri blagajni kavarne »Evrope«.

Ne bo vam žal, prijatne in koristne bodo te ure v kopališču. Opozorjamo, da ni nobene nevarnosti, da bi se prehladili, ker bosta voda in temperatura v kopališču vedno primerna, razen tega pa je v kopališču tudi čakalnica in fen, da se lahko kopalci ohladijo in osušijo.

Prijateljska nogometna tekma na Vrhnikih. Preteklo nedeljo je na Vrhnikih v prijateljski tekmi gostovalo moštvo SK Borovnice, ki je tekmo izgubilo s 3:9. Visoki poraz ni neznačilen, kar se pravi, da bodo morali Borovničani še mnogo delati, preden bodo lahko enakovredni nasprotnik Vrhnikih. Še manj pa imajo seveda pravice, da bi si lastili naslov prvaka Notranjske, ne glede na to, da takšno tekmovanje sploh ni bilo razpisano niti odigrano med vsemi klubi, ki bi za ta naslov prišli v poštev.

Iz Slovenske nogometne zveze. Po sklepu upravnega odbora z dne 22. t. m. pozivam naslednje igralce, da se javijo danes ob 15.45 v garderobo SK Ljubljana: Lindner, Ruper, Sedej, Perharič, Kroupa, Vovk, Pelicon, (vsi SK Ljubljana); Gvardjančič, Sočan, Razbornik (vsi ZSK Hermes); Trškan (SK Mladika); Fajon, Urbančič, (SK Jadran); Kumer Marjan in Kumer Josip (oba SK Korotan); Rogel (SK Svoboda) in Tomažič (SK Grafika). Spodnjo opremo naj prinese vsak s seboj, (dres) pa da na razpolago SK Ljubljana — Deržaj s. r., zvezni kapetan.

SK Mars Opozorjajo se vsi junorji, da bo danes strogi obvezen trening. Jutri ob 20. naj se vsi junorji udeležijo članskega sestanka — na običajnem mestu. Sestanek bo samo za junorje. Načelnik.

SK Jadran. Drevi ob 19. strogi obvezen sestanek vseh aktivnih igralcev v garderobi na igrišču.

SK Grafika. Drevi ob 19. odborova seja, ob 20. članski sestanek zaradi nedeljskih prvenstvenih tekem. Načelnik.

Ljubljanska zimsko-sportna podzveza. Seja upravnega odbora bo v petek 25. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne »Emonec«. Prosimo točno in polnoštevilno!

Zbor lahkotletskih sodnikov (mladenov). Sklicujem sestanek vseh lahkotletskih sodnikov pri »Sestici«, in sicer v petek 25. t. m. ob 20. Jakob ... s. r. predsednik sodniškega zbora

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-
stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo
službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopolni
in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Hišnika
oženjenega, brez otrok,
zanesljivega, vajenega
vrednotne službe, za
prijateljevanje, pri-
jem, sprejem. Ponudbe
in sporočila določene
službe na ogl. odd. pod
»Trajno«. 28939-1

Čevljarskega

pomočnika
sprejemam za meso-
delca, posebno za gol-
zarje, tako, da se stalno
hrana in stanovanje v
hiši. Ignac Koritnik, Dol-
pri Hrastniku. 28942-1

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Instrukcije
za vse soliste predmet
nudijo brezplačno pri-
jem. Prijem na dom.
Dopolnila zadostuje —
strokovnjaki. Novinarski
dom, Gosposka 12; urad-
ne ure od 10 do 12. 219-4

Stare moške obleke

sejve, perilo itd kupi-
jem. Prijem na dom.
Dopolnila zadostuje —
Alojzija Drame, Ljub-
ljana, Gallusova nabre-
že 29. 26324-7

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Kupim
2 majhna braka za po-
gon zajcev. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Brak«. 28938-7

Doge iz

kostanjevega lesa
za sodčke od 20 do 25
litrov suhe, kupim več
jo množico. Cenj po-
nudbe z naznako naj-
nižje cene na ogl. odd.
Jutra pod »Doge«. 28938-7

V najem

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Brivnico
dobro vpetljano prodam
ali pa oddam v najem.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 28967-17

Lokal

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Trgovski lokal

op. smijes
elektrika, plin, vodovod,
telefon in lastni WC), pri-
kladen tudi za pisarno ali
zastopstvo se takoj odda
na Tyrševi c. št. 47/b. 28967-19

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

2 tritiklja
nova, prvovrstne izdelave,
po zelo nizki ceni
naprodaj. Generator de-
lavstva, Tyrševa 13 (Pi-
govce). 28949-11

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Enosobno

stanovanje
iščem na Tirševi c. št. 1,
decembra. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Dr-
žavni uradnik«. 28959-21a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, da-
vek 3 Din, za dajanje
naslova 5 Din, najmanj
šifra znesek 20 Din

Ca-cek

Dopis s pota in karto
prejela. Sem stalno s
Teboj. Pismo pri Mi-
la. 28943-24

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Prazno sobo

lepo in solčno, s po-
sebnim vzhodom in so-
porabo kopalnice v bli-
žini bolnice oddam. Ta-
koj. Naslov v vseh posl.
Jutra. 28941-23

Prazno sobo

se odda višjemu oficir-
ju s 15. nov. Bolgarska
ul. 23, I. nadst. 28950-23

Inteligenta

srednjih let, resnega,
znanjuna, želi spozna-
ti učitelja. Prednost
učitelji. Dopis pod šif-
ro »Plavolaska« na ogl.
odd. Jutra. 28934-25

Lepo sobo

s hrano in souporabo
kopalnice v bližini cen-
tra, oddam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 28956-23

Soba

s hrano za 700 din me-
sečno, se odda. Karlov-
ška c. 38. 28970-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, za
dajanje naslova 5 Din
najmanjši znesek 15 Din

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom
iščem. Ponudbe pod »V-
mest« na ogl. odd. Ju-
tra. 28940-23a

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Kislo zelje

novi, prvovrstni v sod-
kih, dobavlja po naro-
čilu in najnižji ceni Gu-
stav Erklavec. Ljubljana,
na. Kodeljevo. Povše-
va 47, tel. 25-61. 226-33

Kislo zelje, repo

po nižnji ceni prvovrstno
dobavlja v sodih Homan,
Ljubljana, Sv. Petra cesta
81, telefon 35-39. 233-33

Sveža jajca

vedno dobavlja veletrgo-
vina jajc Maks Fritz-
hand, Ptuj, Zrinsko-
Frankopanska cesta 10.
zahtevajte cenik. 28974-33

Čebulo

zelje in krompir dobav-
lja Josip Lah, Osluševci
pri Ptuj. 18527-33

Pokvarjeno moko

v vsaki množini kupi:
Tovarna filca, Mengeš,
28930-33

Stivovka - pečena

od 42 do 45% močna,
v north hrastovih trans-
portnih sodih, oca 7300
litro naprodaj. Naslov v
vseh posl. Jutra. 28972-33

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih
cenah

CERNE - juvelir

Ljubljana, Wolfova
ulica

Informacije

Cenjenim

odjemalcem
sporočam, da tudi po
možvi smrti sprejemam
za praznike vseh svetni-
kov naročila za vence in
za okrobovanje grobov.
Se priporoča tudi za na-
dalje štetka Brižnik,
vrtinarstvo, Brežice. 28955-31

Kovač Anton

potnik, zglasite se takoj.
Remec, Dolenjska c.
28961-31

Sadje

Kupim

jabolka, boljše vrst,
zdrava, ki se obirajo
simo. Potrebujem jih
600 do 800 kg. Ponudbe
z naznako vrst in naj-
nižje cene nasloviti na
ogl. odd. Jutra pod »Ja-
bolka«. 28939-34

Boljšje brije in dalje
traja ...

Zahtevajte povsod britvico
ALCOSO

Od Vas je
vzvisno,
la imate
obleko
vedno
čisto

zato jo pustite redno
kemično čistiti ali
barvati v tovarni

PREMOG
KOKS — DRVA
nudi

I. Pogačnik
BOHORICEVA 6
Telefon 20-59
Postrežba brezhibna

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica svetilnišnice

INSERIRAJTE V „JUTRU“

PUH ODEJE ima v zalogi
Sever Rudolf
Marijin trg 2

Premogovnik

svetlega premoga, najboljšje kvalitete, večjega obsega, v obratu,

išče primerne družabnika

s kapitalom najmanj Din 1.500.000.— v svrhu povečanja obrata.

Stijajna prilžnost in dobičkanosna naložitev kapitala. Vsak
riziko izključen.

Samo resni interesi naj se javijo na naslov:

Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12.

Iz Gornje Radgone

gr — Praznik obmejnih jadrancev. Ob-
mejna jadralska skupina v Gornji Radgo-
ni je v nedeljo 20. t. m. razstavila na ob-
činskem dvorišču svoje dosežane izdelke
ter se na ta način predstavila širši jav-
nosti. Pri tej priliki je bila izvršena tudi
pomembna slavnost, in sicer svečan krst
dograjenega drugega letala, katerega diči
ime »Stražar«. Po pozdravnem nagovoru
predsednika skupine g. Stelcerja je opravi-
lil blagoslovitev kaplan g. Vahčić, ku-
moval pa je letalu trgovca g. Anton Ko-
rošec, ki je po cerkvenem obredu podal
kratek pregled neutrudljivega dela pešči-
c epohrtovvalnih jadrancev, katerim je čes-
tital na doseženih uspehih. Zaključil je z
vzklikom Nj. Vel. kralju, nato pa je sledil
ogled vseh razstavljenih modelov, ter
novozgrajenega »Stražarja« in delov tret-
jega jadranskega letala, ki je v gradnji.
Naši mladi jadranci so to pot za nekaj
izkušaj bogatejši, ker bi bili sicer z bolj-
šo organizacijo lahko nudili navzočemu
občinstvu precej več zanimivosti ter s
tem dosegli pri občinstvu večji odziv.

gr — Stroga obsodba znanega trgovca
Antona Kremlja iz nemške Radgone. Pred
graškim deželnim sodiščem se je zagovar-
jala te dni radi prestopka deviznih pred-
pisov znani radgonski trgovec Anton
Kremlj, ki je bil aretiran že lani v no-
vembra. Dolgotrajna preiskava je dognala,
da je oškodoval državo za okroglo
93.000 RM, v naši valuti za okrog pol-
drugi milijon dinarjev. Obsojen je bil na
4 leta ječe in 100.000 RM denarne globe.
Trgovec Kremlj je po rodu iz Podgrada
pri Gornji Radgoni ter je do prevrata
imel trgovino v Gornji Radgoni. Ob pre-
vratu je prodal trgovino bivši Gospodarski
zadrugi, sam pa se je naselil v so-
sednji Radgoni kot nemški državljani.

gr — Trgatev je v polnem razmahu. Ka-
kor smo poročali, se je zaradi slabega
vremena v prvi polovici oktobra morala
trgatev v Slovenskih gorah odgoditi na
drugo polovico. Zadelo so oni, ki so vero-
vali, da bo druga polovica oktobra toplejša
in ugodnejša za trgatev. Mali vino-
gradniki pričeli trgati šele v ponedeljek 21.
oktobra, v pričakovanju, da bo vsak topel
sončni dan dodal še pol stopinje slad-
korja. In res je tako, med tem ko je mošt
pri trgatvi pretekli teden jedva dosegel
do 16 stopinj sladkorja, znaša ta teden
16, 17, 18, tu pa tam na izredno lepih
legah celo do 20 stopinj. Temu primerno
so tudi cene v začetku tedna poskočile in
znašajo od 6 do celo 11 din

Kupimo

razne rabljene stroje za predelo-
vanje mesa. — Ponudbe poslati
na »CEPRAD« — Mladenovac, z
opisom in ceno.

Servirajte Vašim gostom mesto
ruskega čaja okusni
„Emona“
cvetlični čaj
z limono, rumom ali mlekom.
Zahtevajte samo originalne
pakete. V vseh trgovinah.

Natakarico

se takoj sprejme. Na-
slov v vseh posl. Jutra. 28947-1

Dva krojaška

pomočnika
za male komade in va-
jenca sprejme takoj —
Šilbar, Mestni trg 8. 28945-1

Samostojne

kuhariče
dobre službe v posre-
dovni v Wolfovi ulici
10 in ženske dobre cene-
no prenočišče. 28932-1

4 dobre čevljarske

pomočnike
za vsa boljša dela spre-
jem Ignac Bizjak, Prim-
skovo 163, Kranj. 28937-1

Frizerko

se samostojno moč, spre-
jem takoj v stalno slu-
žbo. Plačam dobro. Sa-
lon Koritnik, Škofja Lo-
ka. 28960-1

Iščem

dobro izurjenega briv-
sko-frizerskega pomočni-
ka. Nastop takoj. Hra-
na in stanovanje v hiši.
Plača po dogovoru. —
Ivanka Železnik, Celje,
Kralja Petra cesta 14. 28964-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par za
dajanje naslova 5 Din
najmanjši znesek 15 Din

Hotelski sluga

prilaven, govoreč slo-
vensko, srbsko, nemško,
holandsko, vreden in po-
šten človek, ki opravlja
tudi druga hišna dela,
išče službo v katerem-
koli podjetju. Ponudbe
pod šifro: »Hišna dela«
na ogl. odd. Jutra. 28942-2

Šivilja

z večjo prakso gre šivat
na dom. Ponudbe na
ogl. odd. pod »Spretna«
28944-2

Sofer

z večletno prakso, vajen
vseh bencinskih ter Die-
sel avtomobilov išče slu-
žbo. Ponudbe na podr-
Jutra v Celju pod zna-
ko »Nastop takoj«. 28963-2

Trgovski

sotrudnik
verziran manufakture,
galanterije, konfekcije, z
daljšo prakso, zmogel
samostojnosti, la re-
ferencami, zanesljiv, ve-
šten in pošten, želi na-
mestitve, z 10-15.000 din
kavcije. Vzame tudi me-
sto poslovalne navedene
stroje. Ponudbe pod
»Podjetje, zmogel« na
ogl. odd. Jutra. 28970-2

Vajenci(ke)

Šiviljsko vajenko
sprejemam. Naslov v vseh
posl. Jutra. 28954-44

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3
Din, za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 20 Din

DKW motor

v odličnem stanju. Ce-
la 3500 din. Generator
delavnica, Tyrševa c. 13
(Pigovce). 28948-10

Generatorje

na pogon z ogeljem, naj-
boljši sistem, za vse vr-
ste avtomobilov in sta-
bilnih motorjev dobav-
lja: Generator delavnica,
Tyrševa c. 13 (Pigovce).
28950-10

Marija Zajc
bivša mesarica
dnes, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 25. oktobra 1940 ob 15.30 iz
hiše Zalošči, Zaloška c. 186, Moste, v Štepanjovas.
Ljubljana, dne 23. oktobra 1940.
Žalujoče rodbine: Pavčič, Zajc, Dolinšek

Drago Prinčič
poštar v Nemški loki
Na zadnji poti ga sprejemo v petek, dne 25. t. m. ob 15. uri na farno
pokopališče v Koprivniku.
Koprivnik, Zagreb, Selce, Ancey, Brooklyn, Tržišče, Graz,
dne 23. oktobra 1940.
Zal., žena; Danica, hčerka; Dragec, sin; Joško, Teodor, Anton,
Franc, bratje in Tončka, sestra ter rodbine Lackner,
Schneller in Šefman.

Otmarm Krepel
prvi pilot Aeroputa in rezervni oficir jugos. vojske
Čas pogreba bo priobčen v dnevnikih med celjskimi
novicami.
Celje, Velenje, Beograd, 23. oktobra 1940.
Žalujoči.

Prinčič Drago
poštar in koroški dobrovoljec
Pogreb dragega brata bo v petek, dne 25. t. m. ob 15. uri na farno
pokopališče v Koprivniku.
Neumornemu nacionalnemu delavcu blag spomin!
Koprivnik, dne 23. oktobra 1940.
Podružnica CM družbe in Sokolska četa

Emilija Krivačič roj. Lewicky
Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne
z Zal., kapele sv. Janeza, k Sv. Križu.
Ljubljana, Zagreb, Budimpešta, dne 23. oktobra 1940.
Miroslav, soprog; Emica, hčerka; Miro, sin
in ostalo sorodstvo.

Amalija Habunek
nas je nepričakovano zapustila.
Truplo nepozabne nam mamice prepeljemo iz Sarajeva na Zale, v kapelico
sv. Nikolaja, odkoder jo sprejemo v četrtek, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne
na njeno zadnje domovanje.
Ljubljana, Sarajevo, dne 23. oktobra 1940.
TONČI por. KORETIČ, IVICA por. NIKOLIČ, hčerki:
RAFKO KORETIČ, DJORDJE NIKOLIČ, zeta;
NEVENKA NIKOLIČ, vnukinja.